

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.5.2011
COM(2011) 252 τελικό

2011/0109 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την υπογραφή της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της
Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ομοσπονδιακής
Δημοκρατίας της Βραζιλίας, αφετέρου**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Πλαίσιο της πρότασης

- Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η διαπραγμάτευση συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας (αποκαλούμενης στη συνέχεια Βραζιλία), αφετέρου, πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή, η οποία εξουσιοδοτήθηκε από το Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2010. Επί του παρόντος, οι αεροπορικές μεταφορές μεταξύ ΕΕ και Βραζιλίας εκτελούνται με βάση διμερείς συμφωνίες μεταξύ μεμονωμένων κρατών μελών και Βραζιλίας. Μέρος της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ για την πολιτική αεροπορία αποτελεί η διαπραγμάτευση, για τις αεροπορικές μεταφορές, με νευραλγικής σημασίας εταίρους συνολικών συμφωνιών των οποίων η προστιθέμενη αξία και τα οικονομικά οφέλη έχουν αποδειχθεί. Σκοπός της συμφωνίας είναι:

- το βαθμιαίο άνοιγμα της αγοράς σε αμοιβαία βάση όσον αφορά την πρόσβαση σε γραμμές και τη χωρητικότητα·
- προώθηση των αεροπορικών μεταφορών βασιζόμενη στον ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων, με ελάχιστη κρατική παρεμβολή και κανονιστική παρέμβαση·
- η χωρίς διακρίσεις και ισότιμη μεταχείριση των επιχειρήσεων·
- η προώθηση της κανονιστικής συνεργασίας και, στο βαθμό που είναι δυνατό, της εναρμόνισης κανονιστικών ρυθμίσεων και προσεγγίσεων.

- **Γενικό πλαίσιο**

Η δέσμη διαπραγματευτικών οδηγιών καθορίζει ως γενικό στόχο τη διαπραγμάτευση συνολικής συμφωνίας για τις αεροπορικές μεταφορές με στόχους το σταδιακό και αμοιβαίο άνοιγμα της πρόσβασης στην αγορά και την επίτευξη κανονιστικής σύγκλισης.

Όπως πρόβλεπαν οι διαπραγματευτικές οδηγίες, στις 17 Μαρτίου 2011 μονογραφήθηκε από αμφότερες τις πλευρές σχέδιο συμφωνίας με τη Βραζιλία.

- **Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της πρότασης**

Οι διατάξεις της συμφωνίας κατισχύουν των σχετικών διατάξεων των υφιστάμενων διμερών αεροπορικών συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών και Βραζιλίας.

- **Συνέπεια με τις υπόλοιπες πολιτικές και στόχους της Ένωσης**

Η σύναψη συνολικής συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών με τη Βραζιλία αποτελεί σημαντικό στοιχείο στην ανάπτυξη της εξωτερικής πολιτικής αεροπορικών μεταφορών της ΕΕ, όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής COM(2005) 79 τελικό «Προγραμματισμός της εξωτερικής πολιτικής αεροπορικών μεταφορών της Κοινότητας».

2. Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και εκτίμηση των επιπτώσεων

Όπως προβλέπεται στο άρθρο 218 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή διεξήγαγε

τις διαπραγματεύσεις διαβουλευόμενη με ειδική επιτροπή.

Επί πλέον διαβουλευόταν με τα ενδιαφερόμενα μέρη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

- **Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι στοχευόμενοι τομείς και γενικά χαρακτηριστικά των αποκρινόμενων

Η Επιτροπή διαβουλευόταν με τους συμφεροντούχους, μεταξύ άλλων μέσω του Συμβουλευτικού Φόρουμ, με συμμετοχή εκπροσώπων αερομεταφορέων, αερολιμένων και οργανώσεων των εργαζομένων.

Σύνοψη των απαντήσεων και τρόπος συνεκτίμησής τους

Κατά την εκπόνηση της διαπραγματευτικής θέσης της Ένωσης λήφθηκαν δεόντως υπόψη όλες οι παρατηρήσεις των συμφεροντούχων.

- **Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνομosύνης**

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η συμφωνία εξασφαλίζει το σταδιακό άνοιγμα της αγοράς αεροπορικών μεταφορών ΕΕ-Βραζιλίας. Σε έκθεση που συνέταξε για την Επιτροπή γραφείο συμβούλων το 2009, εκτιμάται ότι με συνολική συμφωνία αεροπορικών μεταφορών ΕΕ-Βραζιλίας, με την οποία θα ανοιγόταν η αγορά, θα ήταν δυνατό να αυξηθούν οι επιβάτες κατά 460.000 και το όφελος για τους καταναλωτές μέχρι και 460 εκατομμύρια ευρώ το πρώτο έτος πραγματικού ανοίγματος της αγοράς. Η επίπτωση της συμφωνίας ΕΕ-Βραζιλίας στην απασχόληση αναμένεται ότι θα είναι θετική και με τη συμφωνία θα τονωθεί η απασχόληση επί χρονικό διάστημα μερικών ετών. Το συνολικό πλήθος άμεσων και έμμεσων θέσεων απασχόλησης που αναμένεται ότι θα δημιουργηθούν λόγω της ελευθέρωσης είναι 980 (με μέγιστο και ελάχιστο 870 και 1360 αντιστοίχως).

Η έκθεση διαβιβάστηκε στα κράτη μέλη και στους συμφεροντούχους μέσω της βάσης δεδομένων CIRCA.

Η συμφωνία προβλέπει τη σύσταση μεικτής επιτροπής η οποία θα αναλάβει την ανασκόπηση της εφαρμογής της συμφωνίας και των αποτελεσμάτων της.

3. **Νομικά στοιχεία της πρότασης**

- **Συνοπτική παρουσίαση της προτεινόμενης δράσης**

Η συμφωνία απαρτίζεται από το κυρίως κείμενο που περιλαμβάνει τις βασικές αρχές, και δύο παραρτήματα: Το παράρτημα I, σχετικά με το πρόγραμμα διαδρομών, τα δικαιώματα μεταφοράς και την επιχειρησιακή ευελιξία, και το παράρτημα II σχετικά με τις διμερείς αεροπορικές συμφωνίες.

- **Νομική βάση**

Άρθρο 100 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Αρχή της επικουρικότητας**

Η αρχή της επικουρικότητας έχει εφαρμογή, εφόσον η πρόταση δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης.

Οι στόχοι της πρότασης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν σε ικανοποιητικό βαθμό από τα κράτη μέλη για τον(-ους) ακόλουθο(-ους) λόγο(-ους).

Οι διατάξεις της συμφωνίας κατισχύουν των σχετικών διατάξεων των υφιστάμενων ρυθμίσεων που έχουν συνομολογηθεί από μεμονωμένα κράτη μέλη. Η συμφωνία διαμορφώνει ταυτοχρόνως για όλους τους αερομεταφορείς της Ένωσης ίσους και ενιαίους όρους πρόσβασης στην αγορά και καθιερώνει νέες ρυθμίσεις κανονιστικής συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Βραζιλίας σε πεδία ουσιώδη για την ασφάλεια πτήσεων, την ασφάλεια από έκνομες ενέργειες και την αποτελεσματική εκμετάλλευση των αεροπορικών μεταφορών. Οι ρυθμίσεις αυτές είναι δυνατόν να επιτευχθούν μόνον σε επίπεδο Ένωσης, διότι υπεισέρχονται σε ορισμένους τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης.

Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης θα επιτρέψει την καλύτερη υλοποίηση των στόχων της πρότασης για το(-ους) λόγο(-ους) που αναφέρεται(-ονται) στη συνέχεια.

Η συμφωνία επιτρέπει την ταυτόχρονη επέκταση των όρων της στα 27 κράτη μέλη, με εφαρμογή των ίδιων κανόνων χωρίς διακρίσεις και προς όφελος όλων των αερομεταφορέων της Ένωσης, ανεξαρτήτως της εθνικότητάς τους. Οι εν λόγω αερομεταφορείς θα μπορούν πλέον να εκτελούν πτήσεις ελεύθερα από οποιοδήποτε σημείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς οποιοδήποτε σημείο της Βραζιλίας, πράγμα που δεν συμβαίνει σήμερα.

Η άρση όλων των περιορισμών πρόσβασης στην αγορά μεταξύ ΕΕ και Βραζιλίας όχι μόνον θα προσελκύσει νέες επιχειρήσεις στην αγορά και θα δημιουργήσει ευκαιρίες για υποεξυπηρετούμενους αερολιμένες, αλλά θα διευκολύνει και τις ενοποιήσεις μεταξύ αερομεταφορέων της ΕΕ.

Η συμφωνία διασφαλίζει για όλους τους αερομεταφορείς της ΕΕ πρόσβαση σε εμπορικές ευκαιρίες, όπως η δυνατότητα ελεύθερης διαμόρφωσης τιμών. Άλλος στόχος της εντολής είναι η διαμόρφωση ισότιμων όρων για όλους τους αερομεταφορείς ΕΕ και Βραζιλίας, και γι' αυτό απαιτείται στενή κανονιστική συνεργασία που μπορεί να επιτευχθεί μόνον σε επίπεδο Ένωσης. Τέλος, βασικός στόχος της εντολής ήταν η σύσταση πλαισίου για την αντιμετώπιση και υπέρβαση εμποδίων στην επιχειρηματικότητα, τα οποία αντιμετωπίζουν οι αερομεταφορείς της ΕΕ στη Βραζιλία. Στην επιδίωξη της επίλυσης αυτών των προβλημάτων, η Ένωση θα διαθέτει μεγαλύτερη επιρροή σε σχέση με εκείνη που μπορεί να ασκηθεί σε εθνικό επίπεδο.

Κατά συνέπεια, η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας.

- **Αρχή της αναλογικότητας**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, για τους λόγους που εκτίθενται στη συνέχεια.

Θα συσταθεί μεικτή επιτροπή, η οποία θα συζητεί θέματα συνδεδεμένα με την εφαρμογή της συμφωνίας. Η μεικτή επιτροπή θα προωθεί τις ανταλλαγές απόψεων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων σχετικά με νέες νομοθετικές ή κανονιστικές πρωτοβουλίες ή εξελίξεις και θα εξετάζει δυναμικά πεδία περαιτέρω ανάπτυξης της συμφωνίας. Η μεικτή επιτροπή θα απαρτίζεται από αντιπροσώπους της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Επίσης, τα κράτη μέλη θα συνεχίσουν να φέρουν σε πέρας τα συνήθη διοικητικά καθήκοντά τους στο πλαίσιο των διεθνών αεροπορικών μεταφορών, αλλά με βάση κοινούς κανόνες οι οποίοι θα εφαρμόζονται ομοιόμορφα.

- **Επιλογή μέσων**

Προτεινόμενο μέσο: Διεθνής συμφωνία

Άλλα μέσα δεν θα ήσαν ενδεδειγμένα, για το λόγο που εκτίθεται στη συνέχεια.

Οι εξωτερικές αεροπορικές συνδέσεις είναι δυνατόν να ρυθμίζονται μόνον με διεθνείς συμφωνίες.

4. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την υπογραφή της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, αφετέρου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 100 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Επιτροπή διαπραγματεύθηκε, εξ ονόματος της Ένωσης και των κρατών μελών, συμφωνία αεροπορικών μεταφορών με τη Βραζιλία (εφεξής η «συμφωνία»),
- (2) Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου 2011/xxx της (...) η συμφωνία υπεγράφη στις (...),
- (3) Είναι ανάγκη να διατυπωθούν οι ενδεδειγμένες ρυθμίσεις για την εκπροσώπηση της Ένωσης και των κρατών μελών, και τον συντονισμό μεταξύ τους, στη μεικτή επιτροπή που συστήνεται βάσει του άρθρου 21 της συμφωνίας.
- (4) Θα πρέπει να συναφθεί η συμφωνία,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1
Σύναψη

1. Με την παρούσα συνάπτεται η συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, αφετέρου. Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.
2. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου καλείται να ορίσει το πρόσωπο που εξουσιοδοτείται να προβεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις κοινοποιήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 27 της συμφωνίας προκειμένου να εκφραστεί η συναίνεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δεσμευτεί.

Άρθρο 2
Μεικτή Επιτροπή

1. Στη μεικτή επιτροπή που συγκροτείται με βάση το άρθρο 21 της συμφωνίας συμμετέχουν αντιπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών.
2. Η Επιτροπή εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση στη μεικτή επιτροπή.
3. Η θέση που λαμβάνουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της στη μεικτή επιτροπή επί θεμάτων αποκλειστικής αρμοδιότητας της ΕΕ, για τα οποία δεν απαιτείται η λήψη απόφασης επαγομένης έννομες συνέπειες, καθορίζεται από την Επιτροπή και κοινοποιείται εκ των προτέρων στο Συμβούλιο και στα κράτη μέλη.
4. Για τις αποφάσεις της μεικτής επιτροπής επί θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΕΕ, η θέση που λαμβάνουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της αποφασίζεται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, εκτός εάν στις συνθήκες της ΕΕ προβλέπεται η εφαρμογή διαφορετικών διαδικασιών ψηφοφορίας.
5. Για αποφάσεις της μεικτής επιτροπής επί θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, η θέση που λαμβάνουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της αποφασίζεται από το Συμβούλιο με ομοφωνία, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής ή κρατών μελών, εκτός εάν κάποιο κράτος μέλος ενημερώσει τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου εντός ενός μηνός από τη λήψη της εν λόγω θέσης ότι μπορεί να συναινέσει με την απόφαση της μεικτής επιτροπής μόνον εφόσον συμφωνήσουν τα νομοθετικά του όργανα.

Άρθρο 3
Διευθέτηση διαφορών

1. Η Επιτροπή εκπροσωπεί την Ένωση στις διαδικασίες διευθέτησης διαφορών βάσει του άρθρου 22 της συμφωνίας
2. Κάθε ενδεδειγμένη δράση αναλαμβανόμενη βάσει του άρθρου 22 της συμφωνίας όσον αφορά θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης αποφασίζεται από την Επιτροπή, η οποία διαβουλεύεται με ειδική επιτροπή απαρτιζόμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών, την οποία ορίζει το Συμβούλιο.

Άρθρο 4
Ενημέρωση της Επιτροπής

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν εκ των προτέρων την Επιτροπή για οποιαδήποτε απόφαση απόρριψης, ανάκλησης, αναστολής ή περιορισμού της άδειας αερομεταφορέα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, που προτίθενται να λάβουν βάσει του άρθρου 5 της συμφωνίας.
2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά με τυχόν αιτήματα ή κοινοποιήσεις που υπέβαλαν ή έλαβαν βάσει του άρθρου 7 (Ασφάλεια πτήσεων) της συμφωνίας.
3. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά με τυχόν αιτήματα ή κοινοποιήσεις που υπέβαλαν ή έλαβαν βάσει του άρθρου 8 (Ασφάλεια από έκνομες ενέργειες) της συμφωνίας.

Άρθρο 5
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα έκδοσής της. Δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βρυξέλλες, [...]

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

[...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΜΕΤΑΞΥ

ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ

Ευρετήριο της συμφωνίας

- Προοίμιο
- 1. Ορισμοί
- 2. Παραχώρηση δικαιωμάτων
- 3. Έγκριση
- 4. Αμοιβαία αναγνώριση κανονιστικών διαπιστώσεων όσον αφορά την επάρκεια και την ιθαγένεια αερομεταφορέα
- 5. Ανάκληση έγκρισης
- 6. Εφαρμογή νομοθεσιών
- 7. Ασφάλεια πτήσεων
- 8. Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες
- 9. Εμπορικές ευκαιρίες
- 10. Επενδύσεις από το εσωτερικό
- 11. Τελωνειακοί δασμοί και τέλη
- 12. Τέλη χρήστη
- 13. Ναύλοι
- 14. Στατιστική
- 15. Πλαίσιο ανταγωνισμού
- 16. Περιβάλλον
- 17. Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας
- 18. Προστασία των καταναλωτών
- 19. Εργασιακά θέματα
- 20. Μηχανογραφικά συστήματα κράτησης
- 21. Μεικτή επιτροπή
- 22. Διευθέτηση διαφορών
- 23. Σχέση με άλλες συμφωνίες
- 24. Τροποποιήσεις

25. Καταγγελία
26. Καταχώριση της συμφωνίας
27. Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα Ι Συμφωνημένα δρομολόγια και καθορισμένες διαδρομές

Παράρτημα ΙΙ Διμερείς αεροπορικές συμφωνίες/ρυθμίσεις

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (εφεξής Βραζιλία), αφενός·
και
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ,
Η ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,
Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ,
Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,
Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,
Η ΜΑΛΤΑ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,
Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΡΟΥΜΑΝΙΑ,
Η ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ
ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

ως Μέρη της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής αναφερόμενες μαζί ως οι Συνθήκες) και ως κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής τα κράτη μέλη),

και η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, αφετέρου·

η Βραζιλία και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως μέρη της σύμβασης Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που ετέθη προς υπογραφή στο Σικάγο, στις 7 Δεκεμβρίου 1944, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Ένωση·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν στην πολιτική αεροπορία σύστημα βασιζόμενο στον ανταγωνισμό μεταξύ αερομεταφορέων εντός της αγοράς με ελάχιστη κυβερνητική παρέμβαση και ρύθμιση·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν τα συμφέροντά τους στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία των αποτελεσματικών αεροπορικών μεταφορών για την προώθηση του εμπορίου, του τουρισμού και των επενδύσεων·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να βελτιώσουν τις αεροπορικές μεταφορές·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να εξασφαλίσουν στις αεροπορικές μεταφορές το υψηλότερο επίπεδο ασφάλειας πτήσεων και ασφάλειας από έκνομες ενέργειες·

ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ να αποκομίσουν τα δυνητικά οφέλη της κανονιστικής συνεργασίας και, στο μέτρο του δυνατού, της εναρμόνισης των κανονιστικών ρυθμίσεων και προσεγγίσεων·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τα σημαντικά δυνητικά οφέλη που ενδέχεται να προκύψουν από ανταγωνιστικές αεροπορικές μεταφορές και βιώσιμες αεροπορικές επιχειρήσεις·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον αεροπορικών μεταφορών, αναγνωρίζοντας ότι, αν δεν υπάρχουν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους αερομεταφορείς, ενδέχεται να μην προκύψουν τα δυνητικά οφέλη·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καταστήσουν δυνατό να έχουν οι αερομεταφορείς τους θεμιτές και ισότιμες ευκαιρίες εκτέλεσης αεροπορικών μεταφορών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη για τους επιβάτες, τους αποστολείς, τους αερομεταφορείς και τους αερολιμένες και τους εργαζομένους σε αυτού, καθώς και άλλους έμμεσα ωφελούμενους·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τη σημασία που έχει η προστασία του περιβάλλοντος στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικής στον τομέα της διεθνούς πολιτικής αεροπορίας·

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ τη σημασία που έχουν η προστασία των καταναλωτών και η ενθάρρυνση του καταλλήλου επιπέδου προστασίας των καταναλωτών σε θέματα αεροπορικών μεταφορών·

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ το μέγεθος κεφαλαίου που συνεπάγεται για τον αεροπορικό κλάδο η περαιτέρω ανάπτυξη των αεροπορικών μεταφορών·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να συνάψουν συμφωνία αεροπορικών μεταφορών η οποία θα συμπληρώνει την προαναφερόμενη σύμβαση,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, εκτός εάν άλλως ορίζεται, ο όρος:

1. «Συμφωνία» σημαίνει την παρούσα συμφωνία, τα παραρτήματα και προσάρτηματά της, και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις τους·

2. «Αεροπορική μεταφορά» σημαίνει τη μεταφορά με αεροσκάφος επιβατών, αποσκευών, φορτίου, και ταχυδρομείου, χωριστά ή σε συνδυασμό, που προσφέρεται στο κοινό επ' αμοιβή ή επί μισθώσει, η οποία, για την αποφυγή αμφιβολιών, περιλαμβάνει τακτικά και μη τακτικά αεροπορικά δρομολόγια·

3. «Διαπίστωση ιθαγένειας» σημαίνει τη διαπίστωση ότι αερομεταφορέας που προτείνει να εκτελεί πτήσεις βάσει της παρούσας συμφωνίας πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 3 σχετικά με την κυριότητα, τον πραγματικό έλεγχο και τον κύριο τόπο επιχειρηματικής του δραστηριότητας·

4. «Σύμβαση» σημαίνει τη σύμβαση Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που τέθηκε άνοιξε προς υπογραφή στο Σικάγο, στις 7 Δεκεμβρίου 1944, και περιλαμβάνει:

- α) όλες τις τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 94 στοιχείο α) της σύμβασης και έχουν κυρωθεί τόσο από τη Βραζιλία όσο και από το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη, ανάλογα με το κρινόμενο θέμα, και
- β) όλα τα παραρτήματά της ή τις τροποποιήσεις τους που εγκρίθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 90 της σύμβασης, εφόσον το παράρτημα ή η τροποποίησή του επιφέρει ανά πάσα στιγμή αποτέλεσμα τόσο για τη Βραζιλία όσο και για το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη, ανάλογα με το κρινόμενο θέμα·

5. «Διαπίστωση επάρκειας» σημαίνει τη διαπίστωση ότι αερομεταφορέας που προτείνει να εκτελεί πτήσεις βάσει της παρούσας συμφωνίας διαθέτει ικανοποιητική χρηματοοικονομική ικανότητα και επαρκή διοικητική πείρα για να εκτελεί αυτά τα δρομολόγια, και ότι είναι διατεθειμένος να συμμορφώνεται προς τους νόμους, τους κανονισμούς και τις απαιτήσεις που διέπουν την εκτέλεση αυτών των δρομολογίων·

6. «Πλήρες κόστος» σημαίνει το κόστος παροχής υπηρεσίας προσαυξημένο κατά εύλογη επιβάρυνση για γενικά διοικητικά έξοδα·

7. «Διεθνής αεροπορική μεταφορά» σημαίνει την αεροπορική μεταφορά που διέρχεται από τον εναέριο χώρο υπεράνω της επικράτειας περισσότερων του ενός κρατών·

8. «Κράτη μέλη της Λατινοαμερικανικής Επιτροπής Πολιτικής Αεροπορίας» σημαίνει τις χώρες Αργεντινή, Αρούπα, Μπελίζ, Βολιβία, Βραζιλία, Χιλή, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Δομινικανή Δημοκρατία, Εκουαντόρ, Ελ Σαλβαντόρ, Γουατεμάλα, Ονδούρα, Ιαμαϊκή, Μεξικό, Νικαράγουα, Παναμά, Παραγουάη, Περού, Ουρουγουάη και Βενεζουέλα·

9. «Μέρος» σημαίνει αφενός τη Βραζιλία, και αφετέρου την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τα κράτη μέλη της, ή την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους·

10. «Κύριος τόπος επιχειρηματικής δραστηριότητας» σημαίνει τα κεντρικά γραφεία ή την καταστατική έδρα αερομεταφορέα στο Μέρος όπου ασκούνται οι κύριες χρηματοοικονομικές λειτουργίες και ο επιχειρησιακός έλεγχος του αερομεταφορέα, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης συνεχούς πτητικής ικανότητας·

11. «Στάση για μη εμπορικούς σκοπούς» σημαίνει την προσγείωση για οποιοδήποτε σκοπό άλλον από την επιβίβαση ή την αποβίβαση επιβατών και τη φόρτωση ή την εκφόρτωση αποσκευών, φορτίου και/ή ταχυδρομείου σε αεροπορική μεταφορά·

12. «Επιδότηση»: σημαίνει κάθε οικονομική συνεισφορά που χορηγείται από κυβέρνηση, περιφερειακό όργανο ή άλλο δημόσιο οργανισμό, π.χ. όταν:

- α) η πρακτική κρατικού ή περιφερειακού οργάνου ή άλλου δημόσιου οργανισμού ενέχει άμεση μεταφορά κονδυλίων όπως επιχορηγήσεις, δάνεια ή διοχέτευση κεφαλαίου, ενδεχόμενη άμεση μεταφορά κονδυλίων προς την εταιρία, ανάληψη υποχρεώσεων της εταιρείας όπως εγγυήσεις δανείων, διοχέτευση κεφαλαίου, κυριότητα, ασφάλιση ή πτωχευτική προστασία·
- β) δεν καταβάλλονται ή δεν εισπράττονται έσοδα κρατικού ή περιφερειακού οργάνου ή άλλου δημόσιου οργανισμού που κανονικά οφείλονται·
- γ) κρατικό ή περιφερειακό όργανο ή άλλος δημόσιος οργανισμός παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες πέραν της γενικής υποδομής, ή αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες· ή
- δ) κρατικό ή περιφερειακό όργανο ή άλλος δημόσιος οργανισμός προβαίνει σε πληρωμές σε χρηματοδοτικό μηχανισμό ή αναθέτει ή υποδεικνύει σε ιδιωτικό φορέα να διενεργήσει μία ή περισσότερες από τις πράξεις του τύπου που αναφέρονται υπό α), β) και γ), οι οποίες κανονικά αναλαμβάνονται σε κρατικό επίπεδο και, ουσιαστικά, δεν διαφέρουν πραγματικά από πρακτικές που συνήθως ακολουθούνται από κρατικές αρχές·

και εφόσον με τον τρόπο αυτόν παρέχονται οφέλη.

13. «Ναύλος» σημαίνει το κόμιστρο, την τιμή την επιβάρυνση ή το επίδομα για την αεροπορική μεταφορά επιβατών, αποσκευών και/ή φορτίου (πλην ταχυδρομείου), συμπεριλαμβανομένης ενδεχόμενης επίγειας μεταφοράς σε συνδυασμό με αεροπορική μεταφορά την οποία χρεώνουν οι αερομεταφορείς καθώς και οι πράκτορές τους, όπως και τους όρους που διέπουν τη διάθεση των εν λόγω κομίστρου, τιμής, επιβάρυνσης ή επιδόματος, και τις τιμές και τους όρους για υπηρεσίες πρακτόρων και άλλες επικουρικές υπηρεσίες·

14. «Επικράτεια» σημαίνει, για τη Βραζιλία, τα χερσαία εδάφη (ηπειρωτικά και νησιωτικά), τα εσωτερικά ύδατα και τα χωρικά ύδατα υπό την κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία της, και, για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, τα χερσαία εδάφη (ηπειρωτικά και νησιωτικά), τα εσωτερικά ύδατα και τα χωρικά ύδατα στα οποία ισχύουν η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με τους όρους που καθορίζουν οι εν λόγω συνθήκες και κάθε διάδοχο θεσμικό μέσο. Η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας στον αερολιμένα του Γιβραλτάρ νοείται με την επιφύλαξη των αντίστοιχων νομικών θέσεων του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο της διαφοράς τους ως προς την κυριαρχία επί του εδάφους επί του οποίου ευρίσκεται

ο αερολιμένας, καθώς και της συνεχιζόμενης εξαίρεσης του αερολιμένα του Γιβραλτάρ από τα αεροπορικά μέτρα της ΕΕ που υφίστανται από τις 18 Σεπτεμβρίου 2006 μεταξύ των κρατών μελών, σύμφωνα με την υπουργική δήλωση για τον αερολιμένα του Γιβραλτάρ που συμφωνήθηκε στην Κόρδοβα στις 18 Σεπτεμβρίου 2006. και

15. «Τέλος χρήστη» σημαίνει το τέλος το οποίο επιβάλλεται στους αερομεταφορείς για την παροχή διευκολύνσεων ή υπηρεσιών αερολιμένα, περιβάλλοντος του αερολιμένα, αεροναυτιλίας ή ασφάλειας από έκνομες ενέργειες, συμπεριλαμβανομένων συναφών υπηρεσιών ή διευκολύνσεων.

Άρθρο 2

Παραχώρηση δικαιωμάτων

1. Κάθε Μέρος χορηγεί στο άλλο Μέρος τα ακόλουθα δικαιώματα για την εκτέλεση διεθνών αεροπορικών μεταφορών από τους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους:

- α) το δικαίωμα πτήσης διά της επικράτειάς του χωρίς προσγείωση·
- β) το δικαίωμα στάσεων στην επικράτειά του για μη εμπορικούς σκοπούς·
- γ) το δικαίωμα εκτέλεσης διεθνών αεροπορικών μεταφορών σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος I· και
- δ) τα δικαιώματα που καθορίζονται άλλως στην παρούσα συμφωνία.

2. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θεωρείται ότι εκχωρεί στους αερομεταφορείς:

- α) της Βραζιλίας το δικαίωμα να παραλαμβάνουν προς μεταφορά, στην επικράτεια οποιουδήποτε κράτους μέλους, επιβάτες, αποσκευές, φορτίο και/ή ταχυδρομείο έναντι αποζημίωσης και με προορισμό άλλο σημείο μέσα στην επικράτεια αυτού του κράτους μέλους·
- β) της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δικαίωμα να παραλαμβάνουν προς μεταφορά, στην επικράτεια της Βραζιλίας, επιβάτες, αποσκευές, φορτίο και/ή ταχυδρομείο έναντι αντιστάθμισης και με προορισμό άλλο σημείο στην επικράτεια της Βραζιλίας.

Άρθρο 3

Έγκριση

Κατά την παραλαβή αιτήσεων αερομεταφορέα ενός Μέρους, το άλλο Μέρος χορηγεί τις ενδεδειγμένες εγκρίσεις και άδειες με την ελάχιστη καθυστέρηση των διαδικασιών, εφόσον:

α) για αερομεταφορέα της Βραζιλίας, η πλειοψηφική συμμετοχή και ο ουσιαστικός έλεγχος αυτού του αερομεταφορέα φέρονται στη Βραζιλία ή σε κράτη μέλη της Λατινοαμερικανικής Επιτροπής Πολιτικής Αεροπορίας που, ειδικότερα, έχουν συνάψει συμφωνία για ορισμένες παραμέτρους των αεροπορικών μεταφορών (οριζόντια συμφωνία) με την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από υπηκόους του υπόψη κράτους ή κρατών, ή από αμφοτέρους· και ο ουσιαστικός κανονιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα ασκείται και παραμένει στη Βραζιλία, η οποία έχει εκδώσει γι' αυτόν το πιστοποιητικό αερομεταφορέα, ενώ ο υπόψη αερομεταφορέας έχει τον κύριο χώρο άσκησης της επιχειρηματικής του δραστηριότητας στην επικράτεια της Βραζιλίας;

β) για αερομεταφορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πλειοψηφική συμμετοχή και ο ουσιαστικός έλεγχος αυτού του αερομεταφορέα φέρονται σε κράτος μέλος ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Ελβετία ή σε συμμετέχοντες στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) ή από υπηκόους του υπόψη κράτους ή κρατών, ή από αμφοτέρους· και ο ουσιαστικός κανονιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα ασκείται και παραμένει στο κράτος μέλος το αρμόδιο για την έκδοση γι' αυτό του πιστοποιητικού αερομεταφορέα, ενώ ο υπόψη αερομεταφορέας έχει τον κύριο χώρο άσκησης της επιχειρηματικής του δραστηριότητας στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

γ) ο αερομεταφορέας πληροί τους όρους των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων που εφαρμόζονται συνήθως για την εκτέλεση διεθνών αεροπορικών μεταφορών από το Μέρος που εξετάζει την αίτηση ή τις αιτήσεις· και

δ) τηρούνται και επιβάλλονται οι διατάξεις του άρθρου 7 (Ασφάλεια πτήσεων) και του άρθρου 8 (Ασφάλεια από έκνομες ενέργειες) της παρούσας συμφωνίας.

2. Τα Μέρη συμφωνούν να προωθήσουν μετά την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας την απλούστευση και την εναρμόνιση των διαδικασιών σχετικά με την έκδοση εγκρίσεων. Εντός έτους μετά την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, η μεικτή επιτροπή του άρθρου 21 καθορίζει διαδικασία συνεργασίας για το σκοπό αυτό.

Άρθρο 4

Αμοιβαία αναγνώριση κανονιστικών διαπιστώσεων

σχετικά με την επάρκεια και την ιθαγένεια αερομεταφορέα

Αμέσως μετά την παραλαβή αίτησης για χορήγηση έγκρισης από αερομεταφορέα ενός από τα Μέρη, οι αρμόδιες αρχές του άλλου Μέρους αναγνωρίζουν ταχέως κάθε διαπίστωση επάρκειας και/ή ιθαγένειας εκ μέρους των αρμοδίων αρχών του πρώτου Μέρους για αερομεταφορέα, σαν να είχε γίνει η εν λόγω διαπίστωση από τις δικές του αρμόδιες αρχές, και δεν ερευνούν περαιτέρω τα σχετικά θέματα, εξαιρουμένων των προβλεπόμενων στα τμήματα α) και β) κατωτέρω.

- α) Εάν, μετά την παραλαβή αίτησης για χορήγηση έγκρισης από αερομεταφορέα ή μετά τη χορήγηση της εν λόγω αδειάς, οι αρμόδιες αρχές του Μέρους-αποδέκτη έχουν συγκεκριμένους λόγους ενδοιασμών ότι, παρά τη διαπίστωση των αρμοδίων αρχών του άλλου Μέρους, δεν πληρούνται οι όροι του άρθρου 3 (Έγκριση) της παρούσας συμφωνίας για τη χορήγηση των ενδεδειγμένων εγκρίσεων ή αδειών, περιλαμβανόμενων λόγων σχετιζόμενων με κανονιστική διαπίστωση κατοχής αερομεταφορέων προερχόμενων από εκάτερο Μέρος, ενημερώνουν πάραυτα τις οικείες αρχές, αιτιολογώντας δεόντως τους ενδοιασμούς τους. Στην περίπτωση αυτή, οποιοδήποτε Μέρος μπορεί να ζητήσει διαβουλεύσεις, στις οποίες είναι δυνατόν να παρίστανται εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων αρμοδίων αρχών, και/ή μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τους συγκεκριμένους ενδοιασμούς, τα αιτήματα δε αυτά πρέπει να ικανοποιούνται το συντομότερο δυνατόν. Εάν το θέμα παραμένει ανεπίλυτο, οποιοδήποτε Μέρος μπορεί να παραπέμψει το θέμα στη μεικτή επιτροπή που συστήνεται βάσει του άρθρου 22 (Μεικτή επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας. Σε περίπτωση που το θέμα δεν είναι δυνατόν να επιλυθεί από τη μεικτή επιτροπή, τα Μέρη εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα άρνησης, ανάκλησης, αναστολής ή περιορισμού των εγκρίσεων λειτουργίας ή τη δυνατότητα με άλλο τρόπο αναστολής ή περιορισμού των δραστηριοτήτων των οικείων αερομεταφορέων.

- β) Το παρόν άρθρο δεν καλύπτει την αναγνώριση διαπιστώσεων σχετιζόμενων με:
- Τα πιστοποιητικά ή τις άδειες ασφάλειας πτήσεων·
 - Τις ρυθμίσεις για την ασφάλεια από έκνομες ενέργειες· ή
 - Την ασφαλιστική κάλυψη.

Άρθρο 5

Ανάκληση έγκρισης

1. Κάθε Μέρος μπορεί να ανακαλεί, να αναστέλλει ή να περιορίζει τις εγκρίσεις λειτουργίας ή τις τεχνικές άδειες ή άλλως να αναστέλλει ή να περιορίζει τη λειτουργία αερομεταφορέα του άλλου μέρους, όταν:

- α) για αερομεταφορέα της Βραζιλίας, η πλειοψηφική συμμετοχή και ο ουσιαστικός έλεγχος αυτού του αερομεταφορέα δεν φέρονται στη Βραζιλία ή σε κράτη μέλη της Λατινοαμερικανικής Επιτροπής Πολιτικής Αεροπορίας που, ειδικότερα, έχουν συνάψει συμφωνία για ορισμένες παραμέτρους των αεροπορικών μεταφορών (οριζόντια συμφωνία) με την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από υπηκόους του υπόψη κράτους ή κρατών, ή από αμφότερου· ή ο ουσιαστικός κανονιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα δεν ασκείται και παραμένει στη Βραζιλία, η οποία έχει εκδώσει γι' αυτόν το πιστοποιητικό αερομεταφορέα, ή ο υπόψη αερομεταφορέας δεν έχει τον κύριο χώρο άσκησης της επιχειρηματικής του δραστηριότητας στην επικράτεια της Βραζιλίας·
- β) για αερομεταφορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πλειοψηφική συμμετοχή και ο ουσιαστικός έλεγχος αυτού του αερομεταφορέα φέρονται σε κράτος μέλος ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Ελβετία ή σε συμμετέχοντες στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) ή από υπηκόους του υπόψη κράτους ή κρατών, ή από αμφότερου· ή ο ουσιαστικός κανονιστικός έλεγχος του αερομεταφορέα δεν ασκείται και παραμένει στο κράτος μέλος το αρμόδιο για την έκδοση γι' αυτό του πιστοποιητικού αερομεταφορέα, ή ο υπόψη αερομεταφορέας δεν έχει τον κύριο χώρο άσκησης της επιχειρηματικής του δραστηριότητας στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- γ) ο αερομεταφορέας δεν πληροί τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις του άρθρου 6 (Εφαρμογή νομοθεσιών) της παρούσας συμφωνίας· ή
- δ) ένα Μέρος έχει προβεί στη διαπίστωση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 (Πλαίσιο ανταγωνισμού) της παρούσας συμφωνίας ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για ανταγωνιστικό περιβάλλον.

2. Τα δικαιώματα που καθορίζονται στο παρόν άρθρο ασκούνται μόνο μετά από διαβουλεύσεις με το άλλο Μέρος, εκτός εάν η άμεση παρέμβαση είναι ουσιώδους σημασίας για την αποφυγή περαιτέρω μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις της παραγράφου 1 στοιχείο γ) ή δ) ή της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

3. Το παρόν άρθρο δεν περιορίζει τα δικαιώματα κάθε Μέρους να ανακαλεί, να αναστέλλει, να περιορίζει ή να θέτει όρους στην έγκριση λειτουργίας ή στην τεχνική άδεια αερομεταφορέα ή αερομεταφορέων του άλλου Μέρους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου

7 (Ασφάλεια πτήσεων) ή του άρθρου 8 (Αεροπορική ασφάλεια από έκνομες ενέργειες) της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 6

Εφαρμογή νομοθεσιών

1. Οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ενός Μέρους που αφορούν την είσοδο αεροσκάφους διεθνούς αεροπορίας στην επικράτειά του ή την αποχώρηση από αυτήν, ή την εκμετάλλευση και τις πτήσεις του αεροσκάφους αυτού κατά την παραμονή του στην επικράτειά του, εφαρμόζονται στο αεροσκάφος που χρησιμοποιούν οι αερομεταφορείς του άλλου Μέρους και τηρούνται από το αεροσκάφος αυτό κατά την είσοδο, την αποχώρηση και κατά την παραμονή του στην επικράτεια του πρώτου Μέρους.

2. Κατά την είσοδο, την έξοδο και κατά την παραμονή στην επικράτεια ενός Μέρους, τηρούνται από τους επιβάτες, το πλήρωμα ή το φορτίο των αερομεταφορέων του άλλου Μέρους, ή για λογαριασμό τους, οι νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που ισχύουν στην εν λόγω επικράτεια για την είσοδο στη συγκεκριμένη επικράτεια ή την αναχώρηση από αυτήν επιβατών, πληρώματος ή φορτίου αεροσκάφους (συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εισόδου, ελευθεροεπικοινωνίας, μετανάστευσης, διαβατηρίων, τελωνείων και υγειονομικής κατακράτησης ή, στην περίπτωση του ταχυδρομείου, ταχυδρομικών κανονισμών).

Άρθρο 7

Ασφάλεια πτήσεων

1. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία της στενής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας πτήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, τα Μέρη δεσμεύονται να συνεργάζονται στενότερα στις αεροπορικές δραστηριότητες, ιδίως για να μπορέσουν να επιτευχθούν η αμοιβαία πληροφόρηση που μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια της διεθνούς αεροναυτιλίας, η αμοιβαία συμμετοχή στις δραστηριότητες εποπτείας ή η διεξαγωγή κοινών δραστηριοτήτων εποπτείας στον τομέα της ασφάλειας πτήσεων και η ανάπτυξη κοινών σχεδίων και πρωτοβουλιών, με συμμετοχή και τρίτων χωρών. Αυτή η συνεργασία αναπτύσσεται στο πλαίσιο της *Συμφωνίας για την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Βραζιλίας* που συνήφθη στη Μπραζίλια, στις 4 Ιουλίου 2010 (εφεξής η συμφωνία για την ασφάλεια), όσον αφορά θέματα σχετικά με την υπόψη συμφωνία για την ασφάλεια.

2. Πιστοποιητικά πτητικής ικανότητας, πιστοποιητικά επαγγελματικής επάρκειας και άδειες που έχουν εκδοθεί ή επικυρωθεί από ένα Μέρος βάσει της συμφωνίας για την ασφάλεια, τα οποία εξακολουθούν να ισχύουν, αναγνωρίζονται ως έγκυρα από το άλλο Μέρος και τις αεροναυτικές αρχές του για την εκτέλεση των αεροπορικών μεταφορών, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω πιστοποιητικά ή άδειες έχουν εκδοθεί ή επικυρωθεί σύμφωνα, τουλάχιστον, με τους διεθνείς κανόνες και τις συνιστώμενες πρακτικές που καθορίζονται από το Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας.

3. Κάθε Μέρος ή οι αεροναυτικές αρχές του μπορούν να ζητήσουν ανά πάσα στιγμή διαβουλεύσεις με το άλλο Μέρος ή τις αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του όσον αφορά τους κανόνες και τις απαιτήσεις ασφάλειας που εφαρμόζουν και διαχειρίζονται οι εν λόγω αεροναυτικές αρχές. Εάν, μετά από αυτές τις διαβουλεύσεις, το Μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του που τις ζήτησαν θεωρήσουν ότι, στους οικείους τομείς, το άλλο Μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του δεν εφαρμόζουν και επιβάλλουν με αποτελεσματικότητα κανόνες και απαιτήσεις ασφάλειας που, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, είναι τουλάχιστον ισότιμα με τους ελάχιστους κανόνες που καθορίζονται σύμφωνα με τη σύμβαση, ενημερώνουν το άλλο Μέρος ή τις αρμόδιες αεροναυτικές αρχές

του σχετικά με αυτές τις διαπιστώσεις καθώς και τα μέτρα που κρίνουν αναγκαία για τη συμμόρφωση προς αυτούς τους ελάχιστους κανόνες. Η παράλειψη του άλλου Μέρους ή των αρμόδιων αεροναυτικών αρχών του να λάβουν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εντός άλλης καθορισμένης προθεσμίας αποτελεί για το αιτούμενο Μέρος ή για τις αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του λόγο ανάκλησης, αναστολής ή περιορισμού των αδειών εκμετάλλευσης ή των τεχνικών εγκρίσεων, ή ανάκλησης ή περιορισμού κατ' άλλο τρόπο των δραστηριοτήτων αερομεταφορέα, του οποίου η εποπτεία της ασφάλειας πτήσεων ασκείται από το άλλο Μέρος ή τις αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του.

4. Κάθε Μέρος δέχεται ότι οποιοδήποτε αεροσκάφος χρησιμοποιούμενο από αερομεταφορέα ενός Μέρους ή εξ ονόματός του είναι δυνατόν, εφόσον βρίσκεται στην επικράτεια του άλλου Μέρους, να υποβάλλεται σε έλεγχο (επιθεώρηση διαδρόμου) από τις αεροναυτικές αρχές του άλλου Μέρους, προκειμένου να ελέγχονται η εγκυρότητα των σχετικών αεροναυτικών εγγράφων και των εγγράφων που αφορούν το πλήρωμά του, καθώς και η εμφανής κατάσταση του αεροσκάφους και του τεχνικού εξοπλισμού του, υπό τον όρο ότι ο έλεγχος αυτός δεν προκαλεί αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη λειτουργία του αεροσκάφους.

5. Εάν, αφού διενεργήσουν επιθεώρηση διαδρόμου, οι αεροναυτικές αρχές ενός Μέρους διαπιστώσουν ότι αεροσκάφος ή η λειτουργία του δεν είναι σύμφωνα με τους ελάχιστους κανόνες που ισχύουν εκείνη τη στιγμή σύμφωνα με τη σύμβαση ή διαπιστώσουν έλλειψη αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής των κανόνων ασφάλειας που ισχύουν εκείνη τη στιγμή σύμφωνα με τη σύμβαση, οι αεροναυτικές αρχές του εν λόγω Μέρους κοινοποιούν στις αεροναυτικές αρχές του άλλου Μέρους οι οποίες είναι αρμόδιες να εποπτεύουν την ασφάλεια του αερομεταφορέα που χρησιμοποιεί το αεροσκάφος τις εν λόγω διαπιστώσεις και τα μέτρα που θεωρούν αναγκαία για τη συμμόρφωση με αυτούς τους ελάχιστους κανόνες. Η παράλειψη λήψης των ενδεδειγμένων διορθωτικών μέτρων εντός δεκαπέντε (15) ημερών αποτελεί λόγο ανάκλησης, αναστολής ή περιορισμού των αδειών εκμετάλλευσης ή των τεχνικών εγκρίσεων, ή λόγο κατ' άλλο τρόπο αναστολής ή περιορισμού των δραστηριοτήτων του αερομεταφορέα που χρησιμοποιεί το αεροσκάφος. Τα ίδια μέτρα μπορεί να ληφθούν σε περίπτωση άρνησης της πρόσβασης στο αεροσκάφος για επιθεώρηση διαδρόμου.

6. Κάθε Μέρος, μέσω των αρμόδιων αεροναυτικών αρχών του, έχει το δικαίωμα λήψης άμεσων μέτρων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ανάκλησης, αναστολής ή περιορισμού των αδειών εκμετάλλευσης ή τεχνικών αδειών, ή κατ' άλλο τρόπο αναστολής ή περιορισμού των δραστηριοτήτων αερομεταφορέα του άλλου Μέρους, εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι αυτό είναι αναγκαίο λόγω άμεσης απειλής για την ασφάλεια πτήσεων. Στο μέτρο του δυνατού, το Μέρος που λαμβάνει αυτά τα μέτρα επιδιώκει να διαβουλευτεί προηγουμένως με το άλλο Μέρος.

7. Κάθε μέτρο λαμβανόμενο από Μέρος ή από τις αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3, 5 ή 6 του παρόντος άρθρου διακόπτεται μόλις παύσει να υφίσταται η αιτία για τη λήψη του εν λόγω μέτρου.

Άρθρο 8

Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες

1. Σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του διεθνούς δικαίου, τα Μέρη επιβεβαιώνουν ότι η αμοιβαία υποχρέωσή τους να προστατεύουν την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες πράξεις αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας.

2. Χωρίς να περιορίζουν τη γενική ισχύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που υπέχουν βάσει του διεθνούς δικαίου, τα Μέρη ενεργούν, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης περί παραβάσεων και ορισμένων άλλων πράξεων που διαπράττονται επί

αεροσκαφών, η οποία υπεγράφη στο Τόκιο στις 14 Σεπτεμβρίου 1963, της Σύμβασης για την καταστολή της παράνομης κατάληψης αεροσκαφών, η οποία υπεγράφη στη Χάγη στις 16 Δεκεμβρίου 1970, της Σύμβασης για την καταστολή παρανόμων πράξεων εναντίον της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας, η οποία υπεγράφη στο Μόντρεαλ στις 23 Σεπτεμβρίου 1971, του Πρωτοκόλλου για την καταστολή παρανόμων πράξεων βίας σε αερολιμένες που εξυπηρετούν τη διεθνή πολιτική αεροπορία, το οποίο υπεγράφη στο Μόντρεαλ στις 24 Φεβρουαρίου 1988, της Σύμβασης για τη σήμανση πλαστικών εκρηκτικών υλών για σκοπούς ανίχνευσης, η οποία υπεγράφη στο Μόντρεαλ την 1η Μαρτίου 1991, καθώς και με τις διατάξεις οποιασδήποτε άλλης πολυμερούς σύμβασης και πρωτοκόλλου που διέπει την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες και δεσμεύει αμφότερα τα Μέρη.

3. Εφόσον ζητηθεί, τα Μέρη παρέχουν αμοιβαία κάθε αναγκαία συνδρομή για την αντιμετώπιση οποιασδήποτε απειλής κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, συμπεριλαμβανομένων της αποτροπής ενεργειών παράνομης κατάληψης αεροσκαφών της πολιτικής αεροπορίας και άλλων παράνομων ενεργειών κατά της ασφάλειας αυτών των αεροσκαφών, των επιβατών και του πληρώματός τους και των αερολιμένων και των αεροναυτιλιακών εγκαταστάσεων.

4. Τα Μέρη ενεργούν με βάση τους διεθνείς κανόνες ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες και με βάση κατάλληλες συνιστώμενες πρακτικές που έχουν καθοριστεί από το Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας. Απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης των αεροσκαφών του νηολογίου τους, τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών οι οποίοι έχουν τον κύριο τόπο επιχειρηματικής δράσης ή τη μόνιμη έδρα τους στην επικράτειά τους, καθώς και από τους φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων που βρίσκονται στην επικράτειά τους να ενεργούν σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις ασφάλειας από έκνομες ενέργειες.

5. Κάθε Μέρος διασφαλίζει τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων εντός της επικρατείας του για την προστασία των αεροσκαφών και για τον έλεγχο των επιβατών, των μελών των πληρωμάτων, και των αποσκευών και χειραποσκευών τους, καθώς και του φορτίου και των αποθηκών των αεροσκαφών, πριν και κατά τη διάρκεια της επιβίβασης ή της φόρτωσης· διασφαλίζει επίσης ότι τα εν λόγω μέτρα είναι κατάλληλα για την αντιμετώπιση μεγάλων απειλών κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες. Κάθε Μέρος συμφωνεί ότι πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις αεροπορικής ασφαλείας από έκνομες ενέργειες που απαιτούνται από το άλλο Μέρος για την έξοδο από την επικράτεια του εν λόγω άλλου Μέρους και κατά την παραμονή εκεί. Κάθε Μέρος ανταποκρίνεται θετικά σε κάθε αίτημα του άλλου Μέρους για τη λήψη ειδικών μέτρων ασφάλειας από έκνομες ενέργειες προς αντιμετώπιση συγκεκριμένης απειλής.

6. Με πλήρη και αμοιβαίο σεβασμό της εθνικής κυριαρχίας όλων των άλλων Μερών, κάθε Μέρος μπορεί να λάβει για την είσοδο στην επικράτειά του μέτρα αεροπορικής ασφάλειας τα οποία πρέπει να ανακοινώνονται στο άλλο Μέρος χωρίς καθυστέρηση. Το εν λόγω Μέρος λαμβάνει υπόψη του τα μέτρα ασφαλείας από έκνομες ενέργειες που έχει ήδη εφαρμόσει το άλλο Μέρος και τις απόψεις που ενδεχομένως διατυπώνει. Ωστόσο, κάθε Μέρος αναγνωρίζει ότι καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν περιορίζει τη δυνατότητα ενός Μέρους να αρνείται την είσοδο οποιασδήποτε πτήσης ή πτήσεων στην επικράτειά του, εφόσον κρίνει ότι απειλείται η ασφάλειά του.

7. Ένα μέρος μπορεί να λαμβάνει επείγοντα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων τροποποιήσεων, για την αντιμετώπιση συγκεκριμένης απειλής κατά της ασφαλείας του. Τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται αμέσως στις υπεύθυνες αρχές του άλλου Μέρους.

8. Με την επιφύλαξη της ανάγκης για άμεση ανάληψη δράσης με σκοπό την προστασία της ασφάλειας των μεταφορών, τα Μέρη βεβαιώνουν ότι, κατά την εξέταση μέτρων ασφάλειας,

κάθε Μέρος αξιολογεί τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις τους στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές και λαμβάνει υπόψη του τους σχετικούς παράγοντες, εκτός εάν περιορίζεται από το νόμο, όταν καθορίζει τα αναγκαία και κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση των υπόψη προβλημάτων για την ασφάλεια.

9. Σε περίπτωση συμβάντος ή απειλής συμβάντος παράνομης κατάληψης πολιτικού αεροσκάφους ή άλλων παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας επιβατών, πληρώματος, αεροσκάφους, αερολιμένων ή αεροναυτιλιακών εγκαταστάσεων, τα Μέρη αλληλοβοηθούνται διευκολύνοντας τις συνεννοήσεις και άλλα κατάλληλα μέτρα με σκοπό να τερματιστεί ταχέως και με ασφάλεια το συμβάν ή η απειλή.

10. Κάθε Μέρος λαμβάνει όλα τα μέτρα που κρίνει εφικτά για να διασφαλίσει ότι αεροσκάφος που έχει υποστεί παράνομη κατάληψη ή άλλη έκνομη ενέργεια παραμένει επί του εδάφους στην επικράτειά του, εκτός εάν η αναχώρησή του επιβάλλεται από το υπέρτατο καθήκον προστασίας της ανθρώπινης ζωής. Όποτε είναι εφικτό, τα εν λόγω μέτρα λαμβάνονται κατόπιν αμοιβαίων διαβουλεύσεων.

11. Όταν ένα Μέρος έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το άλλο Μέρος δεν τηρεί τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές αυτού του Μέρους δύνανται να ζητήσουν άμεσες διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες αρχές του άλλου Μέρους. Αυτές οι διαβουλεύσεις αρχίζουν εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη του αιτήματος. Η αδυναμία επίτευξης ικανοποιητικής συμφωνίας εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία έναρξης αυτών των διαβουλεύσεων συνιστά, για το Μέρος που ζήτησε τις διαβουλεύσεις, λόγο για τη λήψη μέτρων άρνησης, ανάκλησης, αναστολής ή επιβολής όρων όσον αφορά την άδεια εκμετάλλευσης και τις τεχνικές εγκρίσεις αερομεταφορέα ή αερομεταφορέων του άλλου Μέρους, για την επίτευξη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις. Εφόσον απαιτείται λόγω έκτακτης ανάγκης, ή για την αποτροπή περαιτέρω μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, κάθε Μέρος μπορεί να λαμβάνει προσωρινά μέτρα.

Άρθρο 9

Εμπορικές ευκαιρίες

Επιχειρηματική δράση

1. Τα Μέρη συμφωνούν ότι τα εμπόδια για την άσκηση επιχειρηματικής δράσης από φορείς εκμετάλλευσης θα μπορούσε να διακυβεύσουν τα οφέλη που αναμένεται ότι θα επιτευχθούν με την παρούσα συμφωνία. Γι' αυτό το λόγο τα Μέρη συμφωνούν να εφαρμόσουν, αμέσως μετά την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, κατά τρόπο αποτελεσματικό και αμοιβαίο, διαδικασία άρσης εμποδίων για την άσκηση επιχειρηματικής δράσης από αερομεταφορείς αμφοτέρων των Μερών, στις περιπτώσεις στις οποίες αυτά τα εμπόδια μπορεί να εμποδίσουν εμπορικές δραστηριότητες, να προκαλέσουν στρεβλώσεις ανταγωνισμού ή να εμποδίσουν τη δημιουργία ισότιμων όρων δράσης.

2. Σε περιπτώσεις που γίνεται αναφορά σε εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν εμπορικές ευκαιρίες καλυπτόμενες από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, τα Μέρη εξασφαλίζουν ότι αυτές οι νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις δεν εμποδίζουν αθεμίτως εμπορικές δραστηριότητες.

3. Η μεικτή επιτροπή που συγκροτείται με βάση το άρθρο 21 εκπονεί διαδικασία συνεργασίας σχετικά με την άσκηση επιχειρηματικής δράσης και τις εμπορικές ευκαιρίες· παρακολουθεί την πρόοδο σχετικά με την αποτελεσματική αντιμετώπιση εμποδίων για την άσκηση επιχειρηματικής δράσης από εμπορικούς φορείς εκμετάλλευσης και προβαίνει σε τακτική ανασκόπηση των εξελίξεων, συμπεριλαμβανόμενων των εξελίξεων που αφορούν νομοθετικές και κανονιστικές μεταβολές. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 (Μεικτή επιτροπή),

κάθε Μέρος μπορεί να ζητήσει συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής για τη συζήτηση οποιουδήποτε θέματος σχετιζόμενου με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Εκπρόσωποι αερομεταφορέων

4. Τηρώντας τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις κάθε Μέρους, οι αερομεταφορείς δικαιούνται να εγκαθιστούν γραφεία στην επικράτεια του άλλου Μέρους για την προώθηση και την πώληση υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών και συναφών υπηρεσιών.

5. Οι αερομεταφορείς κάθε Μέρους δικαιούνται, τηρώντας τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις του άλλου Μέρους που αφορούν την είσοδο, τη διαμονή και την απασχόληση, να φέρουν και να διατηρούν στην επικράτεια του άλλου Μέρους διοικητικό προσωπικό, προσωπικό πωλήσεων, τεχνικό προσωπικό, επιχειρησιακό προσωπικό και άλλου είδους ειδικευμένο προσωπικό, το οποίο απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών. Αμφότερα τα μέρη διευκολύνουν και επισπεύδουν τη χορήγηση αδειών απασχόλησης, στις περιπτώσεις που απαιτείται, για προσωπικό απασχολούμενο στα γραφεία σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, περιλαμβανόμενου του προσωπικού που εκτελεί προσωρινά καθήκοντα χωρίς να υπέρβαση των ενενήντα (90) ημερών, με την επιφύλαξη των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων που ισχύουν.

Επίγεια εξυπηρέτηση

6. α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του στοιχείου β), όσον αφορά την επίγεια εξυπηρέτηση, κάθε αερομεταφορέας έχει στην επικράτεια του άλλου Μέρους:

- (i) το δικαίωμα να εκτελεί ο ίδιος την επίγεια εξυπηρέτηση («αυτοεξυπηρέτηση»), ή
- (ii) το δικαίωμα να επιλέγει μεταξύ ανταγωνιζόμενων παροχέων, συμπεριλαμβανόμενων άλλων αερομεταφορέων, που προσφέρουν εν μέρει ή εξ ολοκλήρου υπηρεσίες εξυπηρέτησης εδάφους, εφόσον οι εν λόγω παροχείς έχουν πρόσβαση στην αγορά σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις κάθε Μέρους και εφόσον αυτοί οι παροχείς είναι παρόντες στην αγορά.

β) Τα δικαιώματα που περιγράφονται υπό i) και ii) στο εδάφιο α) ανωτέρω υπόκεινται μόνο σε περιορισμούς σχετιζόμενους με τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που ισχύουν στην επικράτεια του άλλου Μέρους. Όταν, λόγω αυτών των περιορισμών, αποκλείεται η αυτοεξυπηρέτηση και δεν υφίσταται ουσιαστικός ανταγωνισμός μεταξύ παροχέων υπηρεσιών εδάφους, το οικείο Μέρος εξασφαλίζει τη διαθεσιμότητα αυτών των υπηρεσιών ισότιμα και με επάρκεια για όλους τους αερομεταφορείς. Οι τιμές αυτών των υπηρεσιών καθορίζονται με βάση κριτήρια συναφή, αντικειμενικά, διαφανή και χωρίς διακρίσεις.

Κατανομή χρονοθυρίδων στους αερολιμένες

7. Οι διαθέσιμες χρονοθυρίδες στους αερολιμένες των επικρατειών των Μερών κατανέμονται με ανεξάρτητο, διαφανή και χωρίς διακρίσεις τρόπο. Κάθε αερομεταφορέας επιτρέπεται να επιχειρεί με βάση τις κατανεμηθείσες χρονοθυρίδες, χωρίς περαιτέρω έγκριση πινάκων δρομολογίων, προγραμμάτων ή επιχειρησιακών σχεδίων.

Επιχειρησιακά σχέδια, προγράμματα και πίνακες δρομολογίων

8. Η κοινοποίηση επιχειρησιακών σχεδίων, προγραμμάτων ή πινάκων δρομολογίων για αεροπορικές μεταφορές εκτελούμενες με βάση την παρούσα συμφωνία μπορεί να ζητηθεί από ένα Μέρος μόνο για λόγους ενημέρωσης. Εάν κάποιο Μέρος ζητήσει κοινοποίηση αυτού του είδους, ελαχιστοποιεί τα διοικητικά βάρη των απαιτήσεων και διαδικασιών της

κοινοποίησης για τους μεσάζοντες των αεροπορικών μεταφορών και για τους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους.

Πωλήσεις, τοπικά έξοδα και μεταφορά κεφαλαίων

9. Τηρώντας τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις κάθε μέρους, οι αερομεταφορείς ενός Μέρους δικαιούνται να προβαίνουν στην πώληση αεροπορικών μεταφορών και συναφών υπηρεσιών στην επικράτεια του άλλου Μέρους απευθείας και/ή, κατά την κρίση του αερομεταφορέα, μέσω των πρακτόρων του, άλλων μεσαζόντων που έχει ορίσει ο αερομεταφορέας, **ή μέσω άλλων διαθέσιμων διαύλων**. Κάθε αερομεταφορέας έχει το δικαίωμα να πωλεί τέτοιου είδους υπηρεσίες μεταφοράς και συναφείς υπηρεσίες, τηρώντας τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις κάθε μέρους, ενώ οποιοδήποτε πρόσωπο είναι ελεύθερο να αγοράζει αυτές τις υπηρεσίες μεταφοράς και συναφείς υπηρεσίες στο νόμισμα της οικείας επικράτειας ή σε ελευθέρως μετατρέψιμα νομίσματα.

10. Οι αερομεταφορείς κάθε Μέρους δύνανται να πληρώνουν τα τοπικά τους έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς καυσίμων, στην επικράτεια του άλλου Μέρους στο τοπικό νόμισμα. Οι αερομεταφορείς κάθε Μέρους έχουν την ευχέρεια να πληρώνουν τα εν λόγω έξοδα στην επικράτεια του άλλου Μέρους σε ελευθέρως μετατρέψιμα νομίσματα, σύμφωνα με τις τοπικές νομοθετικές και κανονιστικές νομισματικές ρυθμίσεις.

11. Κάθε Μέρος παρέχει σε όλους τους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους το δικαίωμα ελεύθερης μετατροπής σε μετατρέψιμο νόμισμα και εξαγωγής από την επικράτεια του άλλου Μέρους στην επικράτεια της χώρας του και, εκτός αν αυτό αντιβαίνει σε εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές νομισματικές ρυθμίσεις, στη χώρα ή στις χώρες της επιλογής του, τοπικών εσόδων επιπλέον των ποσών που εκταμιεύονται τοπικά. Η μετατροπή και η εξαγωγή εγκρίνονται αμέσως χωρίς περιορισμούς ή φορολόγηση, στη συναλλαγματική ισοτιμία που εφαρμόζεται στις τρέχουσες συναλλαγές και εμβάσματα την ημερομηνία κατά την οποία ο μεταφορέας υποβάλλει την αρχική αίτηση εξαγωγής. Η μετατροπή και η εξαγωγή αυτών των εσόδων δεν υπόκεινται σε διοικητικές ή συναλλαγματικές επιβαρύνσεις, με εξαίρεση τις επιβαλλόμενες από τις τράπεζες για την εκτέλεση της υπόψη μετατροπής και εξαγωγής. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν απαλλάσσουν τους αερομεταφορείς αμοτέρων των Μερών από δασμούς, φόρους και εισφορές στις οποίες άλλως υπόκεινται. Εάν υπάρχει ειδική συμφωνία μεταξύ κράτους μέλους της ΕΕ και της Βραζιλίας για την αποφυγή διπλής φορολογίας, ή ειδική συμφωνία ή άλλες διατάξεις σχετικά με τη φορολογία εσόδων/κερδών που έχουν συμφωνηθεί διμερώς και ρυθμίζουν τη μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ του υπόψη κράτους μέλους της ΕΕ και της Βραζιλίας, αυτές οι συμφωνίες υπερισχύουν.

Συμφωνίες συνεργασίας

12. Κατά τη επιχειρησιακή λειτουργία ή την παροχή υπηρεσιών με βάση τη συμφωνία, κάθε αερομεταφορέας ενός Μέρους δύναται να συνάπτει συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας, όπως συμφωνίες για τη δέσμευση χώρου ή την εκτέλεση πτήσεων με κοινό κωδικό, με:

- α) οποιονδήποτε αερομεταφορέα η αερομεταφορείς του ίδιου Μέρους·
- β) οποιονδήποτε αερομεταφορέα η αερομεταφορείς του ίδιου Μέρους·
- γ) οποιουσδήποτε αερομεταφορείς ή αερομεταφορείς τρίτης χώρας· και
- δ) οποιονδήποτε παροχέα υπηρεσιών επίγειων (χερσαίων ή θαλάσσιων) μεταφορών οποιασδήποτε χώρας·

υπό την προϋπόθεση ότι (i) ο αερομεταφορέας που εκτελεί τη μεταφορά κατέχει τα ενδεδειγμένα δικαιώματα μεταφοράς και (ii) οι συμφωνίες πληρούν τους όρους που

προβλέπονται από τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις τις οποίες εφαρμόζουν συνήθως τα Μέρη για την εκτέλεση ή την παροχή διεθνών αεροπορικών μεταφορών.

Τα Μέρη μπορούν να ζητήσουν από τους αερομεταφορείς να κοινοποιούν συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας βάσει της παρούσας συμφωνίας με τις αρμόδιες αρχές, μόνο για λόγους ενημέρωσης.

13. Σε ό,τι αφορά την πώληση επιβατικής αεροπορικής μεταφοράς στην οποία ενέχονται συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας, ο αγοραστής ενημερώνεται στο σημείο πώλησης, ή ούτως ή άλλως πριν την επιβίβασή του, ποίοι είναι οι παροχείς υπηρεσιών μεταφοράς που θα εκτελέσουν κάθε τμήμα του δρομολογίου.

14. Όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών, οι παροχείς υπηρεσιών επίγειας μεταφοράς δεν υπόκεινται στις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που διέπουν τις αεροπορικές μεταφορές στη βάση και μόνον ότι η συγκεκριμένη επίγεια μεταφορά προσφέρεται από αερομεταφορέα υπό τη δική του επωνυμία. Οι παροχείς υπηρεσιών επίγειας μεταφοράς έχουν την ευχέρεια να αποφασίζουν σχετικά με τη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με κάθε συγκεκριμένη συμφωνία, οι παροχείς υπηρεσιών επίγειας μεταφοράς δύνανται να εξετάζουν, μεταξύ άλλων, τα ενδιαφέροντα των καταναλωτών καθώς και περιορισμούς τεχνικούς, οικονομικούς, χώρου και χωρητικότητας.

15. Κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη της παρούσας συμφωνίας, επιτρέπεται χωρίς περιορισμούς στους αερομεταφορείς και στους έμμεσους παροχείς υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών των Μερών να προσφεύγουν, στο πλαίσιο διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς, σε οποιαδήποτε επίγεια μεταφορά φορτίου προς ή από οποιοδήποτε σημείο στις επικράτειες των Μερών, ή σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς προς και από όλους τους αερολιμένες που διαθέτουν τελωνειακές εγκαταστάσεις, και συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος μεταφοράς, εφόσον απαιτείται, φορτίου αποθηκευμένου σε τελωνεία δυνάμει των εφαρμοστέων νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων. Το φορτίο αυτό, είτε μεταφέρεται επιγείως είτε αεροπορικά, εισάγεται στις τελωνειακές εγκαταστάσεις του αερολιμένα και υποβάλλεται σε τελωνειακές διατυπώσεις. Οι αερομεταφορείς δύνανται να επιλέξουν να πραγματοποιήσουν οι ίδιες την επίγεια μεταφορά ή να την εκτελέσουν στο πλαίσιο ρυθμίσεων με άλλους μεταφορείς επίγειων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των επίγειων μεταφορών που εκτελούν άλλοι αερομεταφορείς και έμμεσοι παροχείς υπηρεσιών εμπορευματικών αεροπορικών μεταφορών. Αυτές οι διατροφικές υπηρεσίες μεταφοράς φορτίου μπορεί να προσφέρονται με ενιαίο κόμιστρο για τον συνδυασμό αεροπορικής και επίγειας μεταφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραπλανώνται οι αποστολείς σε ό,τι αφορά τα δεδομένα της εν λόγω μεταφοράς.

Δικαιόχρηση/ Χρήση σήματος

16. Οι αερομεταφορείς κάθε Μέρους δικαιούνται να συνάπτουν συμφωνίες δικαιόχρησης ή χρήσης σήματος με επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αερομεταφορέων, οποιουδήποτε Μέρους ή τρίτων χωρών, με την προϋπόθεση ότι οι αερομεταφορείς έχουν την ανάλογη εξουσιοδότηση και πληρούν τους όρους που προβλέπονται από τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που εφαρμόζουν συνήθως τα Μέρη για τέτοιες συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων των σχετιζόμενων με τα άρθρα 7 (Ασφάλεια πτήσεων) και 8 (Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες) της παρούσας συμφωνίας.

Χρηματοδοτική μίσθωση

17. Οι αερομεταφορείς κάθε Μέρους μπορούν, τηρώντας τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις των οικείων Μερών, να συνάπτουν για διεθνείς αεροπορικές μεταφορές συμφωνίες με αντικείμενο την προμήθεια αεροσκάφους με ή χωρίς πλήρωμα με:

- α) οποιουσδήποτε αερομεταφορείς ή αερομεταφορείς των Μερών· και
- β) οποιουσδήποτε αερομεταφορείς ή αερομεταφορείς τρίτης χώρας· και

υπό την προϋπόθεση ότι όλοι οι συμμετέχοντες στις συμφωνίες αυτές έχουν τη δέουσα εξουσιοδότηση και πληρούν τους όρους που προβλέπονται στις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις τις οποίες εφαρμόζουν συνήθως τα Μέρη στις συμφωνίες αυτές. Κανένα Μέρος δεν απαιτεί από τον αερομεταφορέα ο οποίος προμηθεύει το αεροσκάφος να κατέχει δικαιώματα μεταφοράς με βάση την παρούσα συμφωνία για τα δρομολόγια που θα εκτελεί το αεροσκάφος. Τα Μέρη δύνανται να ζητήσουν την έγκριση αυτών των ρυθμίσεων από τις αρμόδιες αρχές τους. Σε περίπτωση που ένα Μέρος ζητήσει αυτή την έγκριση, ελαχιστοποιεί τα διοικητικά βάρη της διαδικασίας έγκρισης για τους αερομεταφορείς.

Άρθρο 10

Επενδύσεις από το εσωτερικό

Κάθε Μέρος επιτρέπει σε υπηκόους του άλλου Μέρους να κατέχουν και να ελέγχουν μέχρι το 49% των δικαιωμάτων ψήφου των αερομεταφορέων του.

Άρθρο 11

Τελωνειακοί δασμοί και τέλη

1. Κατά την άφιξή του στην επικράτεια ενός Μέρους, το αεροσκάφος που χρησιμοποιείται σε διεθνείς αεροπορικές μεταφορές από τους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους, ο συνήθης τεχνικός εξοπλισμός του, ο τεχνικός εξοπλισμός εδάφους, τα καύσιμα, τα λιπαντικά, τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια, τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων), τα εφόδια του αεροσκάφους (στα οποία συμπεριλαμβάνονται, χωρίς περιορισμό σε αυτά, τα τρόφιμα, τα ποτά και τα οιοπνευματώδη ποτά, ο καπνός και άλλα προϊόντα προς πώληση στους επιβάτες ή προς χρήση από αυτούς σε περιορισμένες ποσότητες κατά τη διάρκεια της πτήσης), και άλλα είδη, τα οποία διατίθενται ή χρησιμοποιούνται μόνο κατά τη λειτουργία ή την εξυπηρέτηση αεροσκάφους διεθνών αεροπορικών μεταφορών, απαλλάσσονται, σε βάση αμοιβαιότητας, όλων των περιορισμών εισαγωγής, των φόρων ιδιοκτησίας και των έκτακτων φόρων κεφαλαίου, των δασμών, των ειδικών φόρων κατανάλωσης και παρεμφερών τελών και επιβαρύνσεων που επιβάλλονται από τις εθνικές κρατικές και/ή τοπικές αρχές αμφοτέρων των Μερών και δεν βασίζονται στο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, με την προϋπόθεση ότι ο αυτός ο τεχνικός εξοπλισμός και τα εφόδια αυτά παραμένουν εντός του αεροσκάφους.

2. Απαλλάσσονται επίσης, σε βάση της αμοιβαιότητας, των φόρων, εισφορών, δασμών, τελών και επιβαρύνσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων των επιβαρύνσεων που συνδέονται με το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας:

- α) τα εφόδια αεροσκάφους που εισάγονται ή παρέχονται στο έδαφος ενός Μέρους και τοποθετούνται εντός του αεροσκάφους, σε λογικές ποσότητες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν μετά την αναχώρηση αεροσκάφους αερομεταφορέα του άλλου Μέρους χρησιμοποιούμενου σε διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, ακόμη και όταν τα εν λόγω εφόδια πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης υπεράνω της επικράτειας του Μέρους στο οποίο τοποθετήθηκαν εντός του αεροσκάφους·
- β) ο τεχνικός εξοπλισμός εδάφους και τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων) που εισέρχονται στην επικράτεια ενός Μέρους για την εξυπηρέτηση, τη συντήρηση ή την επισκευή αεροσκάφους αερομεταφορέα του άλλου Μέρους, το οποίο χρησιμοποιείται σε διεθνή αεροπορική μεταφορά·

- γ) τα καύσιμα, τα λιπαντικά και τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια που εισέρχονται ή παρέχονται στην επικράτεια ενός Μέρους με σκοπό να χρησιμοποιηθούν σε αεροσκάφος αερομεταφορέα του άλλου Μέρους χρησιμοποιούμενου σε διεθνή αεροπορική μεταφορά, ακόμη και αν τα εν λόγω εφόδια πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης που εκτελείται υπεράνω της επικράτειας του Μέρους στο οποίο τοποθετήθηκαν εντός του αεροσκάφους· και
- δ) το έντυπο υλικό, συμπεριλαμβανόμενου του δωρεάν διαφημιστικού υλικού, κατά τα προβλεπόμενα από την τελωνειακή νομοθεσία κάθε Μέρους, το οποίο εισέρχεται ή παρέχεται στο έδαφος ενός Μέρους και φορτώνεται στο αεροσκάφος προκειμένου να χρησιμοποιηθεί μετά την αναχώρηση αεροσκάφους αερομεταφορέα του άλλου Μέρους, χρησιμοποιούμενου σε διεθνή αεροπορική μεταφορά, ακόμη και αν τα εν λόγω εφόδια πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης εκτελούμενο υπεράνω της επικράτειας του Μέρους στο οποίο τοποθετήθηκαν εντός του αεροσκάφους·

3. Με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετης διάταξης, καμιά διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει τα Μέρη να επιβάλλουν σε ισότιμη βάση φόρους, εισφορές, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις στα καύσιμα που παρέχονται στην επικράτειά τους για χρήση σε αεροσκάφος αερομεταφορέα που εκτελεί πτήσεις μεταξύ δύο σημείων της επικράτειάς του.

4. Για τεχνικό εξοπλισμό και τα εφόδια που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου είναι δυνατόν να ζητηθεί να τελούν υπό την επίβλεψη ή τον έλεγχο των αρμόδιων αρχών.

5. Οι απαλλαγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ισχύουν επίσης σε περίπτωση που οι αερομεταφορείς του ενός Μέρους έχουν συμβληθεί με άλλον αερομεταφορέα, ο οποίος τυγχάνει επίσης των απαλλαγών αυτών από το Μέρος, για το δανεισμό ή τη μεταφορά στην επικράτεια του άλλου Μέρους των ειδών που προσδιορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

6. Καμιά διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει οποιοδήποτε Μέρος να επιβάλλει φόρους, εισφορές, δασμούς, τέλη ή επιβαρύνσεις στα είδη που πωλούνται στους επιβάτες, όχι όμως για την κατανάλωσή τους εντός του αεροσκάφους, σε τμήμα του αεροπορικού δρομολογίου μεταξύ δύο σημείων εντός της επικράτειάς του στα οποία επιτρέπεται η επιβίβαση ή η αποβίβαση.

7. Εάν είναι αναγκαίο για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, κάθε Μέρος μπορεί να ζητεί τη συνδρομή του άλλου μέρους, για λογαριασμό ενός ή περισσότερων αερομεταφορέων του, με σκοπό την απαλλαγή από φόρους, δασμούς, επιβαρύνσεις και τέλη που επιβάλλονται από κρατικές και τοπικές διοικήσεις ή αρχές στα είδη που προσδιορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και από τις επιβαρύνσεις των καυσίμων τροφοδοσίας, υπό τις περιστάσεις που περιγράφονται στο παρόν άρθρο, εξαιρουμένου του τμήματος των επιβαρύνσεων που συνδέονται με το κόστος παροχής της υπηρεσίας. Αποκρινόμενο σε αυτό το αίτημα, το άλλο Μέρος μεταφέρει τις απόψεις του αιτούντος Μέρους στην αρμόδια κρατική υπηρεσία ή αρχή και, αν είναι αναγκαίο, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της εφαρμογής κατά τα δέοντα των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

8. Σε απευθείας διέλευση διά του εδάφους ενός Μέρους, αποσκευές και φορτίο απαλλάσσονται των φόρων, των δασμών, των τελών και άλλων παρεμφερών επιβαρύνσεων που δεν βασιζονται στο κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας.

9. Ο συνήθης αερομεταφερόμενος τεχνικός εξοπλισμός, καθώς και το υλικό και οι προμήθειες που συνήθως παραμένουν εντός του αεροσκάφους αερομεταφορέα ενός Μέρους, επιτρέπεται να εκφορτώνονται στην επικράτεια του άλλου Μέρους μόνο με την έγκριση των τελωνειακών αρχών της εν λόγω επικράτειας. Σε αυτή την περίπτωση είναι δυνατόν να τεθούν υπό την επιτήρηση των εν λόγω αρχών έως ότου επανεξαχθούν ή διατεθούν κατά άλλο τρόπο σύμφωνα με τις τελωνειακές ρυθμίσεις.

10. Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας δεν θίγουν το καθεστώς του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), με εξαίρεση τον φόρο επί των εισαγωγών. Με την παρούσα συμφωνία δεν θίγονται οι διατάξεις υφιστάμενων συμβάσεων που ισχύουν μεταξύ κράτους μέλους και της Βραζιλίας για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης εισοδήματος και κεφαλαίου.

Άρθρο 12

Τέλη χρήστη

1. Τα τέλη χρήστη τα οποία δύνανται να επιβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές ή τα αρμόδια όργανα επιβολής κάθε Μέρους στους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους είναι δίκαια, λογικά, δικαιολογημένα και χωρίς διακρίσεις. Σε κάθε περίπτωση, τα εν λόγω τέλη χρήστη εκτιμώνται για τους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους με όρους οι οποίοι δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από τους πλέον ευνοϊκούς προβλεπόμενους για οποιαδήποτε άλλον αερομεταφορέα κατά τον χρόνο εκτίμησης των τελών.

2. Τα τέλη χρήστη επιβάλλονται στους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους με διαφάνεια και δεν υπερβαίνουν το συνολικό κόστος που επωμίζονται οι αρμόδιες αρχές ή τα αρμόδια όργανα επιβολής τελών για την παροχή των ενδεδειγμένων αερολιμενικών, περιβαλλοντικών αερολιμενικών, αεροναυτιλιακών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, καθώς και υπηρεσιών στον αερολιμένα ή εντός του συστήματος του αερολιμένα. Τα εν λόγω τέλη χρήστη μπορεί να περιλαμβάνουν κάποιο εύλογο κέρδος, μετά την απόσβεση. Οι διευκολύνσεις και οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη προβλέπονται κατά τρόπο αποτελεσματικό και οικονομικό.

3. Κάθε Μέρος ενθαρρύνει τις διαβουλεύσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών ή οργάνων επιβολής στην επικράτειά του και των αερομεταφορέων που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες και τις διευκολύνσεις. Κάθε Μέρος ενθαρρύνει τις αρμόδιες αρχές ή τα αρμόδια όργανα επιβολής τελών και τους αερομεταφορείς να ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που μπορεί να είναι αναγκαίες για την ακριβή επανεξέταση της λογικής που διέπει τον καθορισμό των τελών με βάση τις αρχές των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Οι αρμόδιες αρχές χρέωσης παρέχουν στους χρήστες εύλογη προθεσμία για κάθε πρόταση μεταβολής τελών χρήστη, έτσι ώστε οι χρήστες να είναι σε θέση να εκφράσουν τις απόψεις τους και να διατυπώσουν παρατηρήσεις πριν επέλθουν οι μεταβολές.

Άρθρο 13

Ναύλοι

1. Τα Μέρη επιτρέπουν ελεύθερο καθορισμό ναύλων από τους αερομεταφορείς σε βάση ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού.

2. Κάθε Μέρος μπορεί να ζητεί την κοινοποίηση στις αεροναυτικές αρχές του, χωρίς διακρίσεις, των προσφερόμενων ναύλων για υπηρεσίες προερχόμενες από την επικράτειά του, από αερομεταφορείς αμοτέρων των Μερών, κατά τρόπο απλουστευμένο και μόνο για λόγους ενημέρωσης. Είναι δυνατόν να ζητηθεί να μην πραγματοποιείται από τους αερομεταφορείς αυτή η κοινοποίηση πριν από την αρχική προσφορά ναύλου.

3. Είναι δυνατή η διεξαγωγή συζητήσεων μεταξύ των αεροναυτικών αρχών των Μερών για θέματα με αντικείμενα, χωρίς περιορισμό σε αυτά, τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες για την κοινοποίηση ναύλων και ναύλους που μπορεί να είναι άδικο, παράλογο ή να χαρακτηρίζονται από διακρίσεις.

Άρθρο 14

Στατιστική

1. Οι αεροναυτικές αρχές ενός Μέρους μπορεί να ζητήσουν από τις αεροναυτικές αρχές του άλλου Μέρους να παρέχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία σχετιζόμενα με την κίνηση σε μεταφορές εκτελούμενες με βάση την παρούσα συμφωνία, σύμφωνα με τις απαιτήσεις εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων, χωρίς διακρίσεις και στο βαθμό που πρόκειται για εύλογη απαίτηση.

2. Τα Μέρη συνεργάζονται στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής με σκοπό τη διευκόλυνση των ανταλλαγών στατιστικών στοιχείων μεταξύ τους για την παρακολούθηση της εξέλιξης των αεροπορικών μεταφορών.

Άρθρο 15

Πλαίσιο ανταγωνισμού

1. Κάθε Μέρος προσφέρει στους αερομεταφορείς αμοτέρων των μερών θεμιτές και ίσες ευκαιρίες ανταγωνισμού για την παροχή των υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών που διέπει η παρούσα συμφωνία. Για τη δραστηριότητα των αερομεταφορέων ισχύει η νομοθεσία περί ανταγωνισμού του κάθε Μέρους, όπως τροποποιείται κατά καιρούς, στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας του αντίστοιχου Μέρους. Τα Μέρη υιοθετούν από κοινού ως στόχους τη συμβατότητα και τη σύγκλιση της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού και θα συνεργαστούν όπως και όποτε απαιτηθεί για την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

2. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία του ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού για την προώθηση των στόχων της παρούσας συμφωνίας και υπογραμμίζουν ότι η ορθή και αποτελεσματική επιβολή των νομοθεσιών τους περί ανταγωνισμού συμβάλλει στην αποτελεσματική λειτουργία της παροχής υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ των Μερών. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των αρχών των Μερών που είναι αρμόδιες για τον ανταγωνισμό εξυπηρετούν την προώθηση του ανταγωνισμού και την αποτελεσματική αντιμετώπιση ενδοιασμών σχετικά με τον ανταγωνισμό, και συμβάλλουν στη μείωση του ενδεχομένου εμφάνισης διαφορών κατά την εφαρμογή των νομοθεσιών τους περί ανταγωνισμού ή στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων αυτών των διαφορών.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι αερολιμένες, οι αεροδιάδρομοι, οι υπηρεσίες ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας και οι υπηρεσίες αεροναυτιλίας, η ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, και άλλες συναφείς διευκολύνσεις και υπηρεσίες που παρέχονται στην επικράτειά του διατίθενται προς χρήση στους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους χωρίς διακρίσεις.

4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι κρατικές επιχορηγήσεις και ενισχύσεις ενδέχεται να επηρεάσουν δυσμενώς την εξασφάλιση θεμιτών και ίσων ευκαιριών που απαιτούνται ώστε οι αερομεταφορείς να ανταγωνίζονται για την παροχή των υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών που διέπονται από την παρούσα συμφωνία. Χωρίς περιορισμό, είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται εισφορές κεφαλαίου, διεπιδότηση, επιχορηγήσεις, εγγυήσεις, ελαφρύνσεις ή φορολογικές απαλλαγές, προστασία από πτώχευση, ή ασφάλεια, από όλες τις κρατικές οντότητες.

5. Εάν κάποιο Μέρος διαπιστώσει ότι οι αερομεταφορείς του υπόκεινται σε διακρίσεις ή σε αθέμιτες πρακτικές του άλλου Μέρους, ή ότι επιδότηση ή ενίσχυση που προβλέπεται να χορηγηθεί ή χορηγείται από το άλλο Μέρος θα μπορούσε να αποβεί σε βάρος των θεμιτών και ίσων ευκαιριών των αερομεταφορέων του πρώτου Μέρους να συμμετέχουν σε ανόθευτο ανταγωνισμό, δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στο άλλο Μέρος. Επιπλέον, σε περιπτώσεις αυτού του είδους, κάθε Μέρος μπορεί να ζητήσει σύγκληση της μεικτής επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 21 (Μεικτή επιτροπή) για την εξέταση του θέματος.

6. Εάν, μετά τις διαβουλεύσεις στη μεικτή επιτροπή, ένα Μέρος θεωρεί ότι εξακολουθούν να υφίστανται οι περιστάσεις της παραγράφου 5 και είναι ενδεχόμενο να έχουν ως αποτέλεσμα την πρόκληση ανεπανόρθωτης βλάβης στον αερομεταφορέα του ή στους αερομεταφορείς του, μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα κριτήρια που καθορίστηκαν από τη μεικτή επιτροπή του άρθρου 21 (Μεικτή επιτροπή). Κάθε λαμβανόμενο μέτρο είναι κατάλληλο, αναλογικό και περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του και τη διάρκειά του. Απευθύνεται αποκλειστικά στον αερομεταφορέα ή στους αερομεταφορείς που επωφελείται ή επωφελούνται από τις περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5 και δεν θίγει το δικαίωμα κάθε Μέρους να λαμβάνει μέτρα δυνάμει του άρθρου 22 (Διευθέτηση διαφορών).

7. Κατά τη διεξαγωγή των συζητήσεων που περιγράφονται ανωτέρω στις παραγράφους 5 και 6, τα Μέρη:

- α) συντονίζουν τις ενέργειές τους με τις αρμόδιες αρχές·
- β) εξετάζουν εναλλακτικά μέσα με τα οποία θα μπορούσε επίσης να επιτευχθούν οι στόχοι δράσης συνεπούς με τη γενική νομοθεσία περί ανταγωνισμού και καταναλωτών· και
- γ) λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις του άλλου Μέρους και τις υποχρεώσεις του άλλου Μέρους με βάση άλλες διεθνείς συμφωνίες.

8. Με την επιφύλαξη όλων των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 7 ανωτέρω, καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν περιορίζει την εξουσία των αρχών κάθε Μέρους που είναι αρμόδιες για τον ανταγωνισμό, και όλα τα θέματα σχετικά με την επιβολή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα αυτών των αρχών.

Άρθρο 16

Περιβάλλον

1. Τα Μέρη υποστηρίζουν την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος με προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης της πολιτικής αεροπορίας. Τα Μέρη προτίθενται να συνεργαστούν για τον προσδιορισμό θεμάτων σχετιζόμενων με τις επιπτώσεις των διεθνών αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον.

2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι σημαντικό να συνεργάζονται, να εξετάζουν και να ελαχιστοποιούν τις επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον, και να διασφαλίζουν την πλήρη συμβατότητα κάθε μέτρου με τους στόχους της παρούσας συμφωνίας.

3. Τα Μέρη υποστηρίζουν και πρέπει να ενθαρρύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών και τον τακτικό διάλογο μεταξύ ειδικών, με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των διεθνών αεροπορικών μεταφορών, όπου περιλαμβάνονται:

- α) η έρευνα και ανάπτυξη περιβαλλοντικώς φιλικής αεροπορικής τεχνολογίας·
- β) η καινοτομία στη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας προκειμένου να μειωθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών·
- γ) η έρευνα και ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών καυσίμου για την αεροπορία·
- δ) η ανταλλαγή απόψεων για θέματα σχετιζόμενα με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των διεθνών αεροπορικών μεταφορών·και
- ε) η παρακολούθηση του θορύβου και τα μέτρα άμβλυνσης με σκοπό τη μείωση των επιπτώσεων της αεροπορίας στην υγεία και στο περιβάλλον.

4. Επίσης, ανταποκρινόμενα στα πολυμερή περιβαλλοντικά τους δικαιώματα και υποχρεώσεις, τα Μέρη ενισχύουν τη συνεργασία, περιλαμβανόμενων της οικονομικής και τεχνολογικής, όσον αφορά μέτρα με στόχο την αντιμετώπιση των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων λόγω των διεθνών αεροπορικών μεταφορών.

5. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν μπορεί να νοηθεί ως περιοριστική της εξουσίας των αρμοδίων αρχών ενός Μέρους να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν ή να αντιμετωπίσουν με άλλο τρόπο τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών, με την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα συμβαδίζουν πλήρως με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους με βάση το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 17

Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

Τα Μέρη συνεργάζονται με σκοπό τον αποτελεσματικό χειρισμό θεμάτων επιτήρησης και πολιτικής για την ασφάλεια πτήσεων, σχετιζόμενων με τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, ενόψει της βελτιστοποίησης της συνολικής αποτελεσματικότητας των πτήσεων, της μείωσης του κόστους και της βελτίωσης της ασφάλειας πτήσεων και της ικανότητας των υφιστάμενων συστημάτων. Τα Μέρη ενθαρρύνουν τις αρχές τους που είναι αρμόδιες για την πολιτική αεροπορία και τους παροχείς αεροναυτιλιακών υπηρεσιών να συνεχίσουν να συνεργάζονται σε θέματα κανονιστικά και διαλειτουργικότητας για την προώθηση της ενοποίησης των συστημάτων αμφοτέρων των Μερών στο μέτρο του δυνατού, για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των αεροπορικών μεταφορών και για την αμοιβαία πληροφόρηση, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Άρθρο 18

Προστασία των καταναλωτών

1. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία που έχει η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.

2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της προώθησης αμοιβαίας συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα και της αποφυγής της επιβολής αντιφατικών απαιτήσεων στους αερομεταφορείς. Προς το σκοπό αυτό, τα Μέρη διαβουλεύονται μεταξύ τους, στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής, σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις και τις προτάσεις κανονιστικών ρυθμίσεων σε αυτόν τον τομέα.

Άρθρο 19

Εργασιακά θέματα

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει η συνεκτίμηση των αποτελεσμάτων της παρούσας συμφωνίας στην εργασία, στην απασχόληση και στις συνθήκες εργασίας. Τα Μέρη αναλαμβάνουν να συνεργάζονται για εργασιακά θέματα στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία των ωφελημάτων που αποκομίζονται όταν συνδυάζονται τα σημαντικά οικονομικά κέρδη λόγω των ανοικτών και ανταγωνιστικών αγορών με τα υψηλού επιπέδου εργασιακά επίπεδα για τους απασχολούμενους. Τα Μέρη εφαρμόζουν τις διατάξεις της συμφωνίας κατά τρόπο που συμβάλλει σε υψηλού επιπέδου εργασιακά επίπεδα, ανεξαρτήτως του ιδιοκτήτη ή του είδους των οικείων εταιρειών, και στη βεβαιότητα ότι δεν υπονομεύονται τα δικαιώματα και οι αρχές που περιέχονται στις αντίστοιχες νομοθεσίες τους.
3. Κάθε Μέρος δύναται να ζητήσει τη σύγκληση της μεικτής επιτροπής για το χειρισμό εργασιακών θεμάτων που χαρακτηρίζονται σημαντικά από το αιτών Μέρος.

Άρθρο 20

Μηχανογραφικά συστήματα κράτησης

1. Οι πωλητές μηχανογραφικών συστημάτων κράτησης (ΜΣΚ) που δραστηριοποιούνται στο έδαφος ενός Μέρους δικαιούνται να εγκαθιστούν, να συντηρούν και να διαθέτουν ελεύθερα τα ΜΣΚ τους σε πρακτορεία ή εταιρείες ταξιδιών, των οποίων η κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα είναι η διανομή προϊόντων σχετιζόμενων με ταξίδια στην επικράτεια του άλλου Μέρους, με την προϋπόθεση ότι το ΜΣΚ συμμορφώνεται με κάθε σχετική κανονιστική απαίτηση του άλλου Μέρους.
2. Κανένα Μέρος δεν επιβάλλει στην επικράτειά του στους πωλητές ΜΣΚ του άλλου Μέρους απαιτήσεις όσον αφορά τις απεικονίσεις των ΜΣΚ (συμπεριλαμβανομένων των παραμέτρων τροποποίησης και απεικόνισης), τις λειτουργίες, τις πρακτικές, τις πωλήσεις ή την κυριότητα, αυστηρότερες από εκείνες που επιβάλλει στους δικούς του πωλητές ΜΣΚ, ούτε επιτρέπει την επιβολή απαιτήσεων αυτού του είδους.
3. Οι κύριοι/ φορείς εκμετάλλευσης ΜΣΚ ενός Μέρους που τηρούν τις σχετικές κανονιστικές απαιτήσεις του άλλου Μέρους έχουν εντός της επικράτειας του άλλου Μέρους τις ίδιες δυνατότητες κυριότητας ΜΣΚ με τους κυρίους/ φορείς εκμετάλλευσης του εν λόγω Μέρους.

Άρθρο 21

Μεικτή επιτροπή

1. Μεικτή επιτροπή συγκροτούμενη από αντιπροσώπους αμοτέρων των Μερών επιφορτίζεται με την εποπτεία της διαχείρισης της παρούσας συμφωνίας και μεριμνά για την ορθή εφαρμογή της. Η μεικτή επιτροπή συνεδριάζει ανάλογα με τις ανάγκες και τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Κάθε Μέρος μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση της επιτροπής.
2. Η μεικτή επιτροπή καθορίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.
3. Η μεικτή επιτροπή λειτουργεί, και λαμβάνει αποφάσεις, με βάση τη συναίνεση.
4. Κάθε Μέρος δύναται να ζητήσει σύγκληση της μεικτής επιτροπής προκειμένου να επιδιωχθεί η επίλυση θεμάτων σχετικών με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Η συνεδρίαση αυτή αρχίζει το συντομότερο δυνατόν, όχι όμως αργότερα από δύο

μήνες από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από τα Μέρη.

5. Η μεικτή επιτροπή προβαίνει σε συστάσεις και λαμβάνει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητά στην παρούσα συμφωνία και, μεταξύ άλλων, καθορίζει τις διαδικασίες και τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 15 (Πλαίσιο ανταγωνισμού).

6. Επίσης, ειδικότερα, αλλά χωρίς περιορισμό στους παρατιθέμενους τρόπους, η μεικτή επιτροπή αναπτύσσει συνεργασία με:

- α) ανασκόπηση των συνθηκών αγοράς που επηρεάζουν τις αεροπορικές μεταφορές στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας·
- β) το χειρισμό και, στο μέτρο του δυνατού, την αποτελεσματική επίλυση θεμάτων άσκησης επιχειρηματικής δράσης που μπορεί, μεταξύ άλλων, να εμποδίζουν την πρόσβαση στην αγορά και την ομαλή εκτέλεση υπηρεσιών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, ως μέσου εξασφάλισης ισότιμων όρων, κανονιστικής σύγκλισης και ελαχιστοποίησης των κανονιστικών εμποδίων για το άνοιγμα των αεροπορικών μεταφορών·
- γ) ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανόμενης της παροχής συμβουλών σχετικά με τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας και πολιτικών που θα μπορούσε να επηρεάσουν τις αεροπορικές μεταφορές στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας·
- δ) τόνωση ανταλλαγών σε επίπεδο ειδικών, με αντικείμενο νέες νομοθετικές ή κανονιστικές πρωτοβουλίες και εξελίξεις επί θεμάτων καλυπτόμενων από την παρούσα συμφωνία, όπως το περιβάλλον ή η προστασία των καταναλωτών, με σκοπό την επίτευξη συμβατότητας προσεγγίσεων, στο μέτρο του δυνατού·
- ε) τη διερεύνηση δυνητικών πεδίων για την περαιτέρω εξέλιξη της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της διατύπωσης συστάσεων για τροποποιήσεις της παρούσας συμφωνίας·
- στ) τη συζήτηση ζητημάτων σχετιζόμενων με επενδύσεις, την κυριότητα και τον έλεγχο·
- ζ) την ανάπτυξη κανονιστικής συνεργασίας και αμοιβαίας δέσμευσης για την επίτευξη αντιστοίχως αναγνώρισης και σύγκλισης κανόνων και μέτρων·
- η) υποστήριξη διαβουλεύσεων, εφόσον είναι σκόπιμο, για θέματα αεροπορικών μεταφορών τα οποία αφορούν διεθνείς οργανισμούς, σχέσεις με τρίτες χώρες και πολυμερείς ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης της σκοπιμότητας να υιοθετηθεί κοινή προσέγγιση· και
- θ) διευκόλυνση της ανταλλαγής στατιστικών στοιχείων μεταξύ των Μερών για την παρακολούθηση της εξέλιξης των αεροπορικών μεταφορών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

7. Σε περίπτωση που ένα Μέρος καταρτίζει ή εφαρμόζει στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας μέτρα πολιτικής ή άλλα μέτρα τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην πολιτική αεροπορία, εκτιμά τις ενδεχόμενες επιπτώσεις των υπόψη μέτρων επί των δικαιωμάτων τα οποία περιέχονται στην παρούσα συμφωνία. Εκάτερο Μέρος δύναται να

ζητήσει συνεδρίαση της μεικτής επιτροπής με σκοπό τη συζήτηση της ενδεχόμενης επίπτωσης μέτρων πολιτικής ή άλλων μέτρων στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας, τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην πολιτική αεροπορία, καθώς και τη σύσταση κατάλληλων μέτρων που πρέπει να ληφθούν από τα Μέρη όσον αφορά τα δικαιώματα τα οποία περιέχονται στην παρούσα συμφωνία. Εάν αυτά τα μέτρα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις, η μεικτή επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, για την ελαχιστοποίηση αυτών των δυσμενών επιπτώσεων.

8. Η παρούσα συμφωνία δεν αποκλείει συνεργασία και συζητήσεις μεταξύ αρμόδιων αρχών των Μερών εκτός της μεικτής επιτροπής, περιλαμβανομένων συνεργασίας και συζητήσεων στους τομείς της ασφάλειας από έκνομες ενέργειες, της ασφάλειας πτήσεων, του περιβάλλοντος, της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, της υποδομής για την πολιτική αεροπορία, του ανταγωνισμού, και της προστασίας των καταναλωτών. Τα Μέρη ενημερώνουν τη μεικτή επιτροπή σχετικά με το αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας και αυτών των συζητήσεων, που μπορεί να έχουν επίπτωση στην εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 22

Διευθέτηση διαφορών

Κάθε διαφορά σχετιζόμενη με την εφαρμογή ή την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας, εξαιρουμένων των θεμάτων που προκύπτουν βάσει του άρθρου 15, η οποία δεν έχει διευθετηθεί με σύγκληση της μεικτής επιτροπής, μπορεί διευθετηθεί μέσω διπλωματικών διαύλων και, εφόσον παραμένει, να παραπεμφεί σε πρόσωπο ή όργανο για λήψη απόφαση με συμφωνία των Μερών (Μεσολάβηση). Εφόσον τα Μέρη δεν συμφωνήσουν, η διαφορά υποβάλλεται, κατόπιν αιτήματος εκατέρου των Μερών, σε διαιτησία με βάση διαδικασίες που συμφωνούνται από τα Μέρη.

Άρθρο 23

Σχέση με άλλες συμφωνίες

1. Από την έναρξη ισχύος της όπως προβλέπεται στο άρθρο 27, η παρούσα συμφωνία κατισχύει των οικείων διατάξεων διμερών συμφωνιών που παρατίθενται στο τμήμα 1 του παραρτήματος II, εξαιρουμένων των οριζομένων στο τμήμα 2 του Παραρτήματος II.
2. Εάν τα Μέρη προσχωρήσουν σε μία πολυμερή συμφωνία, ή εάν εγκρίνουν μια απόφαση που έλαβε η Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας ή άλλος διεθνής οργανισμός, η οποία έχει ως αντικείμενο θέματα καλυπτόμενα από την παρούσα συμφωνία, διαβουλεύονται στο πλαίσιο της μεικτής επιτροπής με σκοπό να εκτιμήσουν κατά πόσον πρέπει να αναθεωρηθεί η παρούσα συμφωνία, ώστε να ληφθούν υπόψη οι σχετικές εξελίξεις.

Άρθρο 24

Τροποποιήσεις

Κάθε τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας μπορεί να αποφασίζεται αμοιβαία από τα Μέρη με διαβουλεύσεις που διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 (Μεικτή επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας. Οι τροποποιήσεις αρχίζουν να ισχύουν υπό τους όρους του άρθρου 27 (Εναρξη ισχύος).

Άρθρο 25

Καταγγελία

Εκάτερο των μερών, μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να κοινοποιήσει στο άλλο μέρος γραπτώς, διά της διπλωματικής οδού, την απόφασή του να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία. Η εν λόγω γνωστοποίηση αποστέλλεται ταυτοχρόνως στο Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας. Η παρούσα συμφωνία λήγει τα μεσάνυκτα, ώρα Γκρήνουιτς, της τελευταίας ημέρας της περιόδου κυκλοφορίας της Διεθνούς Ένωσης Αεροπορικών Μεταφορών (IATA) που ισχύει ένα έτος μετά την ημερομηνία της γραπτής γνωστοποίησης της καταγγελίας, εκτός αν η γνωστοποίηση ανακληθεί κατόπιν συμφωνίας των Μερών πριν από τη λήξη της περιόδου αυτής.

Άρθρο 26

Καταχώριση της συμφωνίας

Η παρούσα συμφωνία και όλες οι τροποποιήσεις της καταχωρίζονται στο Διεθνή Οργανισμό Πολιτικής Αεροπορίας και στη Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, μετά την έναρξη ισχύος της.

Άρθρο 27

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα συμφωνία και όλες οι τροποποιήσεις της αρχίζει να ισχύει ένα μήνα από την ημερομηνία της τελευταίας διακοίνωσης που διαβιβάστηκε στο πλαίσιο ανταλλαγής διπλωματικών διακοινώσεων μεταξύ των Μερών, με την οποία επιβεβαιώνεται η ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων διαδικασιών για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Για τους σκοπούς της εν λόγω ανταλλαγής, η Βραζιλία παραδίδει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τη διπλωματική διακοίνωση που απευθύνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, και η Ευρωπαϊκή Ένωση παραδίδει στη Βραζιλία τη διπλωματική διακοίνωση ή τις διπλωματικές διακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της. Η διπλωματική διακοίνωση ή οι διπλωματικές διακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της περιέχουν ανακοίνωση από κάθε κράτος μέλος, με την οποία βεβαιώνεται η ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων διαδικασιών για τη θέση σε ισχύ της παρούσας συμφωνίας.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφωντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

Έγινε [τόπος] στις [ημερομηνία] του έτους [έτος], εις διπλούν, στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ισπανική, ιταλική, λετονική, λιθουανική, μαλτεζική, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική, φινλανδική και γεωργιανή γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Για την Αυστρία

Για το Βέλγιο

Για τη Βουλγαρία

κ.λπ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του παραρτήματος ΙΙ της παρούσας συμφωνίας, κάθε Μέρος επιτρέπει στους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους να επιχειρούν στις διαδρομές που καθορίζονται κατωτέρω:

α) για τους αερομεταφορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Σημεία πίσω – Σημεία στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της - Ενδιάμεσα σημεία – Σημεία στη Βραζιλία – Σημεία πέραν

β) για τους αερομεταφορείς της Βραζιλίας:

Σημεία πίσω – Σημεία στη Βραζιλία - Ενδιάμεσα σημεία – Σημεία στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της – Σημεία πέραν

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

2. Κάθε Μέρος παρέχει στους αερομεταφορείς του άλλου Μέρους τα ακόλουθα δικαιώματα μεταφοράς στις οριζόμενες διαδρομές:

Προγραμματισμένα και μη προγραμματισμένα συνδυασμένα δρομολόγια

- για τους αερομεταφορείς της Βραζιλίας: το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ οποιωνδήποτε σημείων στη Βραζιλία και οποιωνδήποτε σημείων στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της

- για τους αερομεταφορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης: το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ οποιωνδήποτε σημείων στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και οποιωνδήποτε σημείων στη Βραζιλία

Καμία διάταξη της παρούσας παραγράφου δεν θεωρείται ότι παρέχει στους αερομεταφορείς της Βραζιλίας το δικαίωμα να παραλαμβάνουν προς μεταφορά, στην επικράτεια οποιουδήποτε κράτους μέλους, επιβάτες, αποσκευές, φορτίο και/ή ταχυδρομείο έναντι αντιστάθμισης και με προορισμό σημείο στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους.

Δρομολόγια αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου:

- για τους αερομεταφορείς της Βραζιλίας: το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ οποιωνδήποτε σημείων στη Βραζιλία και οποιωνδήποτε σημείων στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, με απεριόριστα δικαιώματα μεταφοράς μέσω ενδιάμεσων σημείων και/ή μέχρι σημεία πέραν (δικαιώματα πέμπτης ελευθερίας)

- για τους αερομεταφορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης: το δικαίωμα παροχής υπηρεσιών διεθνών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ οποιωνδήποτε σημείων στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και οποιωνδήποτε σημείων στη Βραζιλία, με απεριόριστα δικαιώματα μεταφοράς μέσω ενδιάμεσων σημείων και/ή μέχρι σημεία πέραν (δικαιώματα πέμπτης ελευθερίας)

Κατά την εκτέλεση δρομολογίων αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου, οι αερομεταφορείς των Μερών μπορούν να παραλείπουν την ενδιάμεση στάση σε οποιοδήποτε από τα προαναφερόμενα σημεία, εφόσον τα συμφωνημένα δρομολόγια επί της διαδρομής έχουν ως αφετηρία ή τέρμα στις αντίστοιχες επικράτειές τους.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΥΕΛΙΞΙΑ

3. Σε οποιαδήποτε ή σε όλες τις πτήσεις και κατά την επιλογή τους στις καθορισμένες διαδρομές, οι αερομεταφορείς αμφοτέρων των Μερών μπορούν:

- α) να εκτελούν πτήσεις προς μια ή και προς τις δύο κατευθύνσεις·
- β) να συνδυάζουν διαφορετικούς αριθμούς πτήσης στο πλαίσιο της πτητικής εκμετάλλευσης ενός αεροσκάφους·
- γ) να εξυπηρετούν ενδιάμεσα σημεία και σημεία πέραν, όπως ορίζεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος παραρτήματος, και εντός του πεδίου εφαρμογής συμφωνιών εμπορικής συνεργασίας όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 9 της παρούσας συμφωνίας, και σημεία στις επικράτειες των Μερών με οποιοδήποτε συνδυασμό και με οποιαδήποτε σειρά·
- δ) να παραλείπουν ενδιάμεσες στάσεις σε οποιοδήποτε σημείο ή σε οποιαδήποτε σημεία·
- ε) να μεταφέρουν επιβάτες και φορτίο από οποιοδήποτε αεροσκάφος τους σε οποιοδήποτε άλλο αεροσκάφος τους σε οποιοδήποτε σημείο (αλλαγή μεγέθους)·
- στ) να κάνουν ενδιάμεση στάση σε οποιοδήποτε σημείο εντός ή εκτός της επικράτειας οποιουδήποτε Μέρους·
- ζ) να εκτελούν διαμετακομιστική μεταφορά μέσω της επικράτειας του άλλου Μέρους·
- η) να συνδυάζουν επιβάτες και φορτίο στο ίδιο αεροσκάφος, ανεξαρτήτως της προέλευσής τους·
- θ) να εξυπηρετούν περισσότερα από ένα σημεία στο ίδιο δρομολόγιο (συνεξυπηρέτηση)

χωρίς περιορισμό ως προς την κατεύθυνση ή γεωγραφικό περιορισμό και χωρίς απώλεια κάποιου δικαιώματος μεταφοράς επιβατών ή φορτίου, επιτρεπόμενης άλλως σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία, εφόσον τα δρομολόγια έχουν ως αφετηρία ή τέρμα στις αντίστοιχες επικράτειές τους.

4. Κάθε Μέρος επιτρέπει σε κάθε αερομεταφορέα να καθορίζει με βάση εμπορικά κριτήρια τη συχνότητα και τη χωρητικότητα της διεθνούς αεροπορικής μεταφοράς που προσφέρει στην αγορά. Σύμφωνα με αυτό το δικαίωμα, κανένα Μέρος δεν περιορίζει μονομερώς τον όγκο της κίνησης, τη συχνότητα ή την τακτικότητα δρομολογίου, ή τον τύπο αεροσκάφους ή τους τύπους αεροσκαφών που εκμεταλλεύονται οι αερομεταφορείς του άλλου Μέρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Τμήμα 1

Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 της παρούσας Συμφωνίας, η παρούσα Συμφωνία κατισχύει των σχετικών διατάξεων των ακόλουθων διμερών συμφωνιών μεταξύ Βραζιλίας και κρατών μελών:

- α) Αεροπορικές συμφωνίες μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας και κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως έχουν τροποποιηθεί ή τελικώς αντικατασταθεί, οι οποίες, κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας έχουν τεθεί σε ισχύ, ή εφαρμόζονται:
- Συμφωνία μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με τα προγραμματισμένα αεροπορικά δρομολόγια, η οποία υπογράφηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 29 Αυγούστου 1957,
- Συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης της Αυστρίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές, η οποία υπογράφηκε στη Βιέννη στις 16 Ιουλίου 1993,
- Συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Βασιλείου της Δανίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές, η οποία υπογράφηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 18 Μαρτίου 1969,
- Συμφωνία μεταξύ της ισπανικής κυβέρνησης και της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Βραζιλίας σχετικά με τις τακτικές αεροπορικές μεταφορές, η οποία υπογράφηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 28 Νοεμβρίου 1949,
- Συμφωνία μεταξύ της Γαλλικής Δημοκρατίας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 29 Οκτωβρίου 1965 σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές,
- Αεροπορική συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, που υπογράφηκε στη Μπραζίλια στις 3 Απριλίου 1997,
- Συμφωνία μεταξύ της Ιταλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών της Βραζιλίας σχετικά με τα τακτικά αεροπορικά δρομολόγια, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 23 Ιανουαρίου 1951,
- Αεροπορική συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, που υπογράφηκε στη Μπραζίλια στις 6 Ιουλίου 1976,

- Αεροπορική συμφωνία μεταξύ της Πορτογαλικής Δημοκρατίας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, που υπογράφηκε στη Λισαβόνα στις 11 Νοεμβρίου 2002,
 - Συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Βασιλείου της Σουηδίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές, η οποία υπογράφηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 18 Μαρτίου 1969,
 - Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Βραζιλίας και της Κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές, η οποία υπογράφηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 31 Οκτωβρίου 1946.
- β) Αεροπορικές συμφωνίες μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας και κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως έχουν τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί, οι οποίες, κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας έχουν υπογραφεί, αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ:
- Συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Βασιλείου του Βελγίου και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες, στις 4 Οκτωβρίου 2009,
 - Αεροπορική συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Πολωνίας και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, η οποία υπογράφηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 13 Μαρτίου 2000,

Τμήμα 2

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του τμήματος 1 του παρόντος παραρτήματος, υφιστάμενα και νέα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων για την εξυπηρέτηση ενδιάμεσων σημείων και σημείων πέραν, και ευνοϊκότερες διατάξεις ή μεταχείριση με βάση τις προαναφερόμενες διμερείς συμφωνίες ή άλλες ρυθμίσεις μεταξύ Βραζιλίας και κρατών μελών της ΕΕ και οι οποίες δεν καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία, ή είναι ευνοϊκότερες από αυτήν, με βάση την παρούσα συμφωνία μπορεί να ασκούνται και να συμφωνηθούν, εφόσον δεν υπάρχει διακριτική μεταχείριση μεταξύ αερομεταφορέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την ιθαγένεια.

Τμήμα 3

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του τμήματος 1 του παρόντος παραρτήματος, για περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στον ορισμό της «επικράτειας» του άρθρου 1 (Ορισμοί) της παρούσας συμφωνίας, οι διμερείς συμφωνίες που αναφέρονται στο τμήμα 1 μεταξύ της Βραζιλίας και του Βασιλείου της Δανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας εξακολουθούν να ισχύουν αντιστοίχως, σύμφωνα με τους όρους τους.